

ЗАКОН за защита на конкуренцията

Обн., ДВ, бр. 102 от 28.11.2008 г., изм. и доп., бр. 42 от 5.06.2009 г., изм., бр. 54 от 16.07.2010 г., бр. 97 от 10.12.2010 г., в сила от 10.12.2010 г., бр. 73 от 20.09.2011 г., в сила от 20.09.2011 г., бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм. и доп., бр. 56 от 24.07.2015 г., бр. 2 от 3.01.2018 г., изм., бр. 7 от 19.01.2018 г., изм. и доп., бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм., бр. 17 от 26.02.2019 г., бр. 28 от 5.04.2019 г.

Виж Таблица за съответствие между разпоредбите на ЗЗК (отм.) и ЗЗК (нов)

ДЯЛ ПЪРВИ ОБЩА ЧАСТ

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет

Чл. 1. (1) Този закон има за цел да осигури защита и условия за разширяване на конкуренцията и на свободната инициатива в стопанската дейност.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) За целите по ал. 1 законът урежда защита срещу споразумения, решения и съгласувани практики, злоупотреба с монополно и господстващо положение на пазара и всякакви други актове и действия, които могат да доведат до предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията в страната и/или да засегнат търговията между държавите - членки на Европейския съюз, както и срещу нелоялна конкуренция или злоупотреба с по-силна позиция при договаряне. Законът урежда и контрола върху концентрациите между предприятия.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Този закон урежда отношенията във връзка с прилагането на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, в т. ч. сътрудничеството с Европейската комисия и националните органи по конкуренция на държавите - членки на Европейския съюз, по прилагането на Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 г. относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 1/2003", и Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 г. относно контрола върху концентрациите между предприятия (регламент за сливанията на ЕО), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 139/2004".

Приложно поле

Чл. 2. (1) Този закон се прилага по отношение на:

1. предприятия и сдружения на предприятия, които извършват дейността си на територията на Република България или извън нея, ако изрично или мълчаливо предотвратяват, ограничават, нарушават или могат да предотвратят, ограничат или нарушат конкуренцията в страната;

2. държавни органи, включително органи на изпълнителната власт и на местното самоуправление, ако изрично или мълчаливо предотвратяват, ограничават, нарушават или могат да предотвратят, ограничат или нарушат конкуренцията в страната;

3. предприятия, на които държавата или общината е възложила извършването на услуги от обществен интерес, доколкото прилагането на закона не пречатства фактически или юридически изпълнението на задачите, които са им възложени, и конкуренцията в страната не се засяга в значителна степен;

4. физически лица, които извършват или съдействат за извършване на нарушения по този закон.

(2) Този закон не се прилага по отношение на действия, последствията от които ограничават или могат да ограничат или нарушат конкуренцията в друга държава, освен ако е предвидено друго с влязъл в сила международен договор, по който Република България е страна.

Глава втора

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

Статут

Чл. 3. (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Комисията за защита на конкуренцията, наричана по-нататък "комисията", е независим специализиран държавен орган на бюджетна издръжка, първостепенен разпоредител с бюджет. Комисията е юридическо лице със седалище София.

(2) Комисията е националният орган на Република България, отговорен за прилагането на Общностното право в областта на конкуренцията.

Състав

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2010 г., бр. 73 от 2011 г., в сила от 20.09.2011 г., доп., бр. 56 от 2015 г.) Комисията се състои от седем членове, в т. ч. председател, заместник-председател и петима членове, които се избират и освобождават от Народното събрание за срок 5 години. Членовете на комисията се избират след проведена публична процедура и не могат да бъдат преизбрани веднага за още един мандат.

(2) Председателят на комисията трябва да е правоспособен юрист с юридически стаж не по-малко от 10 години и да отговаря на изискванията по ал. 3.

(3) За членове на комисията се избират български граждани с висше юридическо или икономическо образование със стаж по специалността не по-малко от 5 години, с високи професионални и нравствени качества, които не са осъждани за умишлени престъпления от общ характер. Те не могат да бъдат облагодетелствани под каквато и да е форма от предприятия и да заемат друга платена длъжност, освен когато упражняват научна, преподавателска или арбитражна дейност.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2010 г.) Председателят, заместник-председателят и членовете на комисията полагат пред Народното събрание клетвата по чл. 76, ал. 2 от Конституцията на Република България.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2010 г.) Председателят на комисията получава основно месечно възнаграждение в размер 90 на сто от основното месечно възнаграждение на председателя на Народното събрание. Заместник-председателят получава основно месечно възнаграждение в размер 95 на сто, а членовете - 90 на сто от основното месечно възнаграждение на председателя на комисията.

Прекратяване на правомощията

Чл. 5. (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2010 г.) Правомощията на председателя, заместник-председателя и членовете на комисията се прекратяват преди изтичане на мандата им:

1. по тяхно искане;
2. при невъзможност да изпълняват задълженията си повече от 6 последователни месеца;
3. поради несъвместимост с изискванията по чл. 4, ал. 3, настъпила след избора;

4. (нова - ДВ, бр. 42 от 2009 г., изм., бр. 97 от 2010 г., в сила от 10.12.2010 г., бр. 7 от 2018 г.) при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 42 от 2009 г.) при смърт.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 42 от 2009 г.) В случаите по ал. 1, т. 1, 2, 3 и 4 правомощията се прекратяват с решение на Народното събрание.

(3) При настъпване на обстоятелство по ал. 1 председателят на комисията уведомява Народното събрание. Когато обстоятелството по ал. 1 се отнася до председателя, уведомление може да направи всеки член на комисията.

(4) В едномесечен срок от получаване на уведомлението по ал. 3 Народното събрание взема решение за предсрочно прекратяване на правомощията и избира нов член на комисията до приключване на съответния мандат.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2010 г.) До два месеца преди изтичането на мандата на председателя, заместник-председателя и членовете на комисията Народното събрание избира нови председател, заместник-председател и членове.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2010 г.) В случай че при изтичане на мандата на председателя, заместник-председателя и членовете на комисията изборът по ал. 5 не е осъществен, те продължават да изпълняват своите правомощия до встъпване в длъжност на новите членове.

Устройство и дейност

Чл. 6. (1) Устройството и дейността на комисията се уреждат с правилник, който се обнародва в "Държавен вестник".

(2) Комисията в своята дейност се подпомага от администрация.

Администрация на комисията

Чл. 7. (1) Съставът, структурата, правата и задълженията на администрацията на комисията се определят с правилника по чл. 6, ал. 1.

(2) Правоотношенията със служителите от администрацията възникват и се уреждат в съответствие с разпоредбите на Закона за държавния служител и Кодекса на труда.

Компетентност

Чл. 8. Комисията за защита на конкуренцията:

1. (изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) установява нарушения по този закон, както и по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз;

2. налага предвидените от закона санкции;

3. (изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) установява, че не е извършено нарушение по този закон или че няма основание за предприемане на действия за извършено нарушение по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз;

4. сътрудничи с Европейската комисия и другите национални органи по конкуренцията на държавите - членки на Европейския съюз, по реда на Регламент (ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004;

5. издава предвидените в закона разрешения;

6. предлага на компетентните държавни органи и органи на местното самоуправление да отменят или изменят издадени от тях административни актове, които водят или могат да доведат до предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията;

7. налага временни мерки в предвидените в закона случаи;

8. (изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) одобрява поемането на задължения от предприятия или налага мерки за възстановяване на конкуренцията по отношение на предприятия, чието поведение се проучва по чл. 15 и 21 от този закон и/или по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, както и на мерки за запазване на конкуренцията по чл. 86 от този закон;

9. постановява прекратяване на нарушенията, включително като налага подходящи поведенчески и/или структурни мерки за възстановяване на конкуренцията;

10. извършва секторни анализи на конкурентната среда;

11. се произнася по други искания, свързани с този закон;

12. взаимодейства с държавните органи, включително с органите на изпълнителната власт и органите на местното самоуправление, както и с институции и неправителствени организации чрез участие в разработването на проекти на нормативни актове, изразяване на становища по проекти, както и по действащи нормативни и общи административни актове, обмен на информация и други форми на сътрудничество;

13. предлага и организира провеждането на инициативи, свързани с популяризиране правилата на конкуренцията;

14. приема устройствен правилник, както и други актове, предвидени в закона;

15. води електронен регистър за издаваните актове.

Председател на комисията

Чл. 9. (1) Председателят на комисията:

1. представлява комисията или оправомощава лица, които да я представляват;

2. организира и ръководи дейността на комисията;

3. насрочва и ръководи заседанията на комисията;

4. утвърждава щатното разписание на администрацията на комисията;

5. сключва, изменя и прекратява трудовите и служебните правоотношения със служителите от администрацията;

6. организира и привежда в изпълнение влезлите в сила решения на комисията;

7. утвърждава актове на комисията извън актовете по чл. 8, т. 14;

8. изпълнява бюджета;

9. информира обществеността за дейността на комисията чрез средствата за масово осведомяване;

10. осъществява международното сътрудничество на Република България с международни организации или с органи от други държави в областта на защитата на конкуренцията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2010 г.) При осъществяване на своите функции председателят се подпомага от заместник-председател. Когато председателят отсъства от страната или ползва законоустановен отпуск, той делегира правомощията си на заместник-председателя със заповед за всеки конкретен случай.

Конфликт на интереси

Чл. 10. (1) Член на комисията или служител от администрацията ѝ не може да участва в производство по този закон, когато е заинтересован от изхода му или когато са налице основателни съмнения в неговата непристрастност.

(2) Членът на комисията или служителят се отвежда по свой почин или по искане на страните.

Професионална тайна

Чл. 11. (1) Членовете на комисията и служителите от администрацията нямат право да разпространяват информация, която представлява професионална тайна.

(2) Разкриването на информация, представляваща професионална тайна, може да се извърши от комисията само в изпълнение на задълженията ѝ на национален орган по конкуренцията на държава - членка на Европейския съюз, по реда на Регламент (ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004.

Имуществена отговорност

Чл. 12. Членовете на комисията, както и служителите в администрацията на комисията не носят имуществена отговорност за причинени вреди при упражняване на възложените им функции и правомощия по закона, освен ако са извършили умишлено престъпление от общ характер.

Бюджет на комисията

Чл. 13. (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Бюджетът на комисията се съставя, изпълнява и отчита по реда на Закона за публичните финанси.

(2) По бюджета на комисията постъпват приходи от:

1. такси и разноски по този закон, Закона за обществените поръчки и Закона за концесиите;
2. имуществени санкции и глоби по влезли в сила решения на комисията;
3. други източници от дейности, разрешени със закон.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.).

(4) (Отм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.).

Годишен доклад

Чл. 14. (1) Комисията изготвя годишен доклад за дейността си, който предоставя на Народното събрание не по-късно от 30 май следващата година.

(2) Комисията издава годишния доклад по ал. 1 и го публикува на страницата си в интернет.

ДЯЛ ВТОРИ ОГРАНИЧАВАНЕ НА КОНКУРЕНЦИЯТА

Глава трета ЗАБРАНЕНИ СПОРАЗУМЕНИЯ, РЕШЕНИЯ И СЪГЛАСУВАНИ ПРАКТИКИ

Обща забрана

Чл. 15. (1) Забранени са всякакъв вид споразумения между предприятия, решения на сдружения на предприятия, както и съгласувани практики на две или повече предприятия, които имат за цел или резултат предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията на съответния пазар, като:

1. пряко или косвено определяне на цени или други търговски условия;
2. разпределяне на пазари или източници на снабдяване;
3. ограничаване или контролиране на производството, търговията, техническото развитие или инвестициите;
4. прилагане на различни условия за един и същ вид договори по отношение на определени партньори, при което те се поставят в неравноправно положение като конкуренти;
5. поставяне сключването на договори в зависимост от поемането от другата страна на допълнителни задължения или от сключването на допълнителни договори, които по своя характер или съгласно обичайната търговска практика не са свързани с предмета на основния договор или с неговото изпълнение.

(2) Споразуменията и решенията по ал. 1 са нищожни.

Споразумения с незначителен ефект

Чл. 16. (1) Забраната по чл. 15, ал. 1 не се прилага за споразумения, решения и съгласувана практика с незначителен ефект върху конкуренцията.

(2) Ефектът е незначителен, когато общият дял на предприятията - участници на пазара на стоките или услугите - предмет на споразумението, решението или съгласуваната практика, не надвишава:

1. десет на сто от съответния пазар, ако участниците са конкуренти помежду си;
2. петнадесет на сто от всеки от съответните пазари, ако участниците не са конкуренти помежду си.

(3) Разпоредбата на ал. 1 не се прилага, когато споразуменията, решенията или съгласуваната практика имат за цел или резултат:

1. пряко или косвено определяне на цени;
2. разпределяне на пазари и/или клиенти;
3. ограничаване на производството и продажбите.

(4) За прилагането на ал. 2 и 3 комисията приема правила, които се публикуват в регистъра по чл. 68, ал. 1.

Освобождаване от забраната

Чл. 17. (1) Не са забранени споразумения, решения и съгласувани практики по смисъла на чл. 15, ал. 1, които допринасят за подобряване на производството или разпределението на стоки или предоставянето на услуги или за развитието на техническия и/или икономическия прогрес, като предоставят на потребителите справедлив дял от получените ползи, и които:

1. не налагат на участващите предприятия ограничения, които не са необходими за постигане на тези цели, и
2. не дават възможност на участващите предприятия да предотвратят конкуренцията на съществена

част от съответния пазар.

(2) Доказването на обстоятелствата по ал. 1 е задължение на предприятията или сдруженията от предприятия, които се позовават на тях.

Групово освобождаване от забраната

Чл. 18. (1) Определени категории споразумения, решения и съгласувани практики, които отговарят на изискванията по чл. 17, могат да бъдат освободени от забраната по чл. 15 с решение на комисията, което не подлежи на обжалване. То се публикува в регистъра по чл. 68.

(2) Когато комисията установи в резултат на проучване, че дадено споразумение, решение или съгласувана практика, попадащи в обхвата на решението по ал. 1, не са в съответствие с изискванията по чл. 17, тя постановява, че решението за групово освобождаване не се прилага в конкретния случай, като не налага предвидената в закона санкция за нарушение по чл. 15 и посочва срок, в който страните трябва да приведат споразумението си в съответствие с чл. 17 или да го прекратят.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Когато комисията установи в резултат на проучване, че определено споразумение, решение или съгласувана практика има несъвместим с чл. 101, ал. 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз ефект върху територията на страната или на част от нея, притежаваща всички характеристики на отделен географски пазар, тя постановява, че разпоредбите на съответния регламент на Европейския съюз за групово освобождаване от забраната по чл. 101, ал. 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз не се прилагат в конкретния случай, като не налага предвидената в закона санкция за нарушение по чл. 101, ал. 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз и посочва срок, в който страните трябва да приведат споразумението си в съответствие с изискванията на чл. 101, ал. 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз или да го прекратят.

Глава четвърта

ЗЛОУПОТРЕБА С МОНОПОЛНО ИЛИ ГОСПОДСТВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ

Монополно положение

Чл. 19. (1) Монополно е положението на предприятие, което по закон има изключителното право да извършва определен вид стопанска дейност.

(2) Монополно положение може да се предоставя само със закон в случаите по чл. 18, ал. 4 от Конституцията на Република България.

(3) Всяко друго предоставяне на монополно положение извън случаите по ал. 2 е недействително.

Господстващо положение

Чл. 20. Господстващо е положението на предприятие, което с оглед на своя пазарен дял, финансови ресурси, възможности за достъп до пазара, технологично равнище и стопански отношения с други предприятия може да попречи на конкуренцията на съответния пазар, тъй като е независимо от своите конкуренти, доставчици или купувачи.

Забрана за злоупотреба с монополно или господстващо положение

Чл. 21. Забранено е поведението на предприятия с монополно или господстващо положение, както и на две или повече предприятия със съвместно господстващо положение, което може да предотврати, ограничи или наруши конкуренцията и да засегне интересите на потребителите, като:

1. пряко или косвено налагане на цени за покупка или продажба или други нелоялни търговски

условия;

2. ограничаване на производството, търговията и техническото развитие във вреда на потребителите;
3. прилагане на различни условия за един и същ вид договори по отношение на определени партньори, при което те се поставят в неравноправно положение като конкуренти;
4. поставяне сключването на договори в зависимост от поемането от другата страна на допълнителни задължения или сключване на допълнителни договори, които по своя характер или съгласно обичайната търговска практика не са свързани с предмета на основния договор или с неговото изпълнение;
5. необоснован отказ да се достави стока или да се предостави услуга на реален или потенциален клиент, за да се възпрепятства осъществяваната от него стопанска дейност.

Глава пета

КОНТРОЛ ВЪРХУ КОНЦЕНТРАЦИИТЕ МЕЖДУ ПРЕДПРИЯТИЯ

Определение

Чл. 22. (1) Концентрация между предприятия е налице при настъпване на трайна промяна в контрола:

1. при сливане или вливане на две или повече независими предприятия, или
2. когато едно или няколко лица, упражняващи вече контрол върху най-малко едно предприятие, придобият чрез покупка на ценни книжа, дялове или имущество, чрез договор или по друг начин пряк или косвен контрол върху други предприятия или части от тях.

(2) За концентрация по смисъла на ал. 1 се смята и създаването на съвместно предприятие, трайно изпълняващо всички функции на икономически независим субект.

(3) Контролът се изразява в придобиване на права, сключване на договори или други начини, които поотделно или заедно и с оглед на съществуващите фактически обстоятелства и приложимия закон дават възможност за упражняване на решаващо влияние върху определено предприятие чрез придобиване на:

1. правото на собственост или на ползване върху цялото или върху част от имуществото на предприятието;
2. права, включително въз основа на договор, които осигуряват възможност за решаващо влияние върху състава, гласуването или решенията на органите на предприятието.

Исключения

Чл. 23. Не се смятат за концентрация случаите, в които:

1. кредитни и други финансови институции или застрахователни предприятия, чиято дейност включва сделки с ценни книжа за тяхна или за чужда сметка, притежават временно ценни книжа на определено предприятие с цел да ги препродадат, но само при условие че:

- а) не упражняват свързаното с тези книжа право на глас с цел да въздействат на конкурентното поведение на предприятието, или
- б) упражняват правото си на глас само за да подготвят прехвърлянето на ценните книжа, което следва да се осъществи в срок една година от придобиването им;

2. контролът се придобива от лице, което съгласно действащото законодателство изпълнява определени функции, свързани с ликвидацията или с обявяването в несъстоятелност на предприятието;

3. действията по чл. 22, ал. 3 се извършват от финансови холдинги, но само когато придобитият от холдинга контрол се упражнява единствено за поддържане на пълната стойност на инвестициите, а не и за пряко или косвено определяне на конкурентното поведение на предприятията, в които холдингът участва.

Задължение за предварително уведомяване

Чл. 24. (1) Концентрациите подлежат на задължително предварително уведомяване пред комисията, ако сумата от общите обороти на всички предприятия - участници в концентрацията на територията на Република България през предходната финансова година, надхвърля 25 млн. лв., и

1. оборотът на всяко едно от поне две от предприятията - участници в концентрацията на територията на Република България през предходната финансова година, надхвърля 3 млн. лв., или

2. оборотът на предприятието - обект на придобиване на територията на Република България през предходната финансова година, надхвърля 3 млн. лв.

(2) Предприятията са задължени да уведомят комисията за концентрацията след сключването на договора, публичното оповестяване на търговото предложение или придобиването на контрол, но преди предприемането на реални действия по изпълнение на сделката. В определени случаи по искане на страните комисията може да извърши оценка на концентрациите преди сключването на договора или публичното оповестяване на търговото предложение, ако страните представят достатъчно доказателства за намеренията си за сключването на договор или са оповестили публично намерението си да направят търгово предложение.

Изчисляване на оборота

Чл. 25. (1) Общият оборот включва нетните приходи от продажби на предприятие - участник в концентрацията през предходната финансова година, представляващи сумите от продажба на продукция, стоки и услуги, генерирани от обичайната дейност на предприятието, намалени с търговските отстъпки, отбивите, рабатите и данъка върху добавената стойност. В оборота не се включват приходите от продажба на продукция, стоки и услуги между предприятия, принадлежащи към една и съща икономическа група.

(2) Когато концентрацията се състои в придобиване на част или части от едно или повече предприятия, независимо дали тези части представляват самостоятелни юридически лица, се взема предвид само оборотът, отнасящ се до тази част или части, които са предмет на концентрацията.

(3) Оборот по смисъла на този член е:

1. за кредитни и други финансови институции - сумата от следните приходни пера, след приспадане на данъка върху добавената стойност, и при необходимост - други данъци, свързани с тези пера:

а) приходи от лихви и други подобни приходи;

б) приходи от ценни книжа: приход от акции и други променливи доходоносни книжа; приход от дялови вноски; приход от дялове във филиали на предприятията;

в) вземания от комисиони;

г) нетна печалба от финансови операции;

д) друг оперативен приход;

оборотът на кредитна или финансова институция в Република България обхваща приходните пера, които се получават от техни клонове или подразделения, установени в Република България;

2. за застрахователни предприятия - стойността на brutните премии, които обхващат получените средства и вземания по застрахователни договори, издадени от или от името на застрахователните предприятия, включително разходи за презастрахователни премии след приспадане на данъци и вноски или начислени такси по отношение на сумите на индивидуалните премии или общия размер премии.

(4) Общият оборот на предприятието се изчислява като сума от съответните обороти на:

1. съответното предприятие участник;
2. предприятията, контролирани пряко или непряко съгласно чл. 22, ал. 3 от предприятието участник;
3. предприятията, контролиращи пряко или непряко съгласно чл. 22, ал. 3 съответното предприятие участник;
4. други предприятия, контролирани пряко или непряко съгласно чл. 22, ал. 3 от предприятие, упражняващо контрол върху съответното предприятие участник;
5. предприятията, които са съвместно контролирани от предприятията, посочени в т. 1 - 4.

(5) Когато някое от предприятията по ал. 4, т. 1 - 4 упражнява съвместен контрол върху друго предприятие, при изчисляването на общия оборот:

1. не се отчита оборотът - резултат от продажбата на продукти или предоставянето на услуги между съвместното предприятие и предприятията по ал. 4, т. 1 - 4;
2. се взема предвид оборотът в резултат от продажбата на продукти и предоставянето на услуги между съвместни предприятия и всяко трето предприятие; този оборот се разпределя поравно между предприятията, упражняващи съвместен контрол.

Разрешение за концентрация

Чл. 26. (1) Комисията разрешава концентрацията, ако тя не води до установяване или засилване на господстващо положение, което значително би попречило на ефективната конкуренция на съответния пазар.

(2) Комисията може да разреши концентрация, която, дори и да установява или засилва господстващо положение, цели модернизирание на съответната стопанска дейност, подобряване на пазарните структури, по-добро задоволяване интересите на потребителите и като цяло положителният ефект има превес над отрицателното въздействие върху конкуренцията на съответния пазар.

Глава шеста **СЕКТОРНИ АНАЛИЗИ И ЗАСТЪПНИЧЕСТВО ЗА** **КОНКУРЕНЦИЯТА**

Секторни анализи на конкурентната среда

Чл. 27. (1) Комисията извършва секторен анализ в случаите, в които конкуренцията в даден сектор, отрасъл, подотрасъл или регион може да бъде предотвратена, ограничена или нарушена.

(2) В рамките на анализа по ал. 1 комисията може да определи съответните пазари и да изследва техните характеристики и структура, бариерите за навлизане, участниците на пазара, степента на пазарна концентрация, динамиката в сектора, нормативната уредба, саморегулациите и да прави изводи за състоянието на конкурентната среда.

Застъпничество за конкуренцията

Чл. 28. За да защити свободната инициатива в стопанската дейност и да предотврати ограничаването или нарушаването на конкуренцията, комисията извършва оценка за съответствието с разпоредбите на този закон на:

1. проекти на нормативни или нормативни административни и общи административни актове;
2. действащи нормативни или нормативни административни и общи административни актове;
3. проекти на актове на сдружения на предприятия, които регулират дейността на членовете им.

Глава седма ЗАБРАНА ЗА НЕЛОЯЛНА КОНКУРЕНЦИЯ

Обща забрана

Чл. 29. Забранява се всяко действие или бездействие при осъществяване на стопанска дейност, което е в противоречие с добросъвестната търговска практика и уврежда или може да увреди интересите на конкурентите.

Увреждане на доброто име на конкурентите

Чл. 30. Забранява се увреждането на доброто име и доверието към конкурентите, както и на предлаганите от тях стоки или услуги чрез твърдение или разпространяване на неверни сведения, както и чрез представяне на факти в изопачен вид.

Въвеждане в заблуждение

Чл. 31. Забранява се въвеждането в заблуждение относно съществени свойства на стоките или услугите или относно начина на използване на стоките или предоставяне на услугите чрез твърдение на неверни сведения или чрез изопачаване на факти.

Забрана за заблуждаваща и сравнителна реклама

Чл. 32. (1) Забраняват се заблуждаващата реклама, както и неразрешената сравнителна реклама.

(2) Рекламодателят и рекламната агенция, изготвила рекламата, носят отговорност за заблуждаваща и за неразрешена сравнителна реклама.

Заблуждаваща реклама

Чл. 33. (1) Заблуждаваща е всяка реклама, която по какъвто и да е начин, включително по начина на нейното представяне, подвежда или може да подведе лицата, до които е адресирана или достига, и поради това може да повлияе на тяхното икономическо поведение или по тези причини нанася или може да нанесе вреди на конкурент.

(2) При определянето на рекламата като заблуждаваща се взимат предвид и:

1. характеристиките на стоките и услугите, като: наличност, вид, изработка, състав, начин и дата на производство на стоките или изпълнение на услугите, годност за употреба, начини за употреба, количество, географски и търговски произход, резултати, които могат да се очакват от тяхната употреба, резултати и съществени характеристики от изпитванията или извършените проби върху стоките или услугите;

2. цената или начинът на формирането ѝ и условията за доставка на стоките и изпълнение на услугите;

3. данни за рекламодателя или рекламирация, като: име или фирма, адрес или седалище, адрес на управление, имущество, права върху индустриална и интелектуална собственост, получени награди или отличия.

Сравнителна реклама

Чл. 34. (1) Сравнителна реклама е всяка реклама, която пряко или косвено идентифицира конкурента или предлагани от него стоки или услуги.

(2) Сравнителната реклама е разрешена, когато:

1. не е заблуждаваща по смисъла на чл. 33 от този закон и не е нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68д, 68е, 68ж от Закона за защита на потребителите;

2. сравнява стоки или услуги, задоволяващи еднакви потребности или предназначени за една и съща цел;

3. сравнява обективно една или повече характерни черти на стоките и услугите, които са съществени, сравними и представителни за тези стоки и услуги, включително техните цени;

4. не води до объркване на рекламодателя с неговите конкуренти или на търговски марки, търговски имена, други отличителни белези, стоки или услуги на рекламодателя с тези на неговите конкуренти;

5. не води до дискредитиране или опетняване на търговските марки, търговските имена, други отличителни белези, стоките, услугите, дейностите или положението на конкурентите;

6. сравнява стоки с едно и също наименование за произход;

7. не извлича нелоялно предимство от известността на търговската марка, търговското име или други отличителни белези на конкурентите или от наименованието за произход на конкуриращи се стоки;

8. не представя стоките или услугите като имитация или копие на стоки или услуги със запазена търговска марка или име.

(3) При преценката дали една сравнителна реклама е разрешена освен обстоятелствата по ал. 2 се вземат предвид и разпоредбите на Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета от 20 март 2006 г. относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни.

Имитация

Чл. 35. (1) Забранява се предлагането на стоки или услуги с външен вид, опаковка, маркировка, наименование или други белези, които заблуждават или могат да доведат до заблуждение относно произхода, производителя, продавача, начина и мястото на производство, източника и начина на придобиване или на използване, количеството, качеството, естеството, потребителските свойства и други съществени характеристики на стоката или услугата.

(2) Забранява се използването на фирма, марка или географско означение, идентични или близки до тези на други лица, по начин, който може да доведе до увреждане интересите на конкурентите.

(3) Забранява се използването на домейн или външен вид на интернет страница, идентични или близки до тези на други лица, по начин, който може да доведе до заблуждение и/или да увреди интересите на конкурентите.

Нелоялно привличане на клиенти

Чл. 36. (1) Забранява се осъществяването на нелоялна конкуренция, насочена към привличане на клиенти, в резултат на което се прекратяват или се нарушават сключени договори, или се осуетява

сключването им с конкуренти.

(2) Забранява се предлагането или даването на добавка към продаваната стока или услуга безвъзмездно или срещу привидна цена на друга стока или услуга, с изключение на: рекламни предмети с незначителна стойност и с ясно посочване на рекламиращото предприятие; предмети или услуги, които според търговската практика са принадлежност към продаваната стока или извършваната услуга; стоки или услуги като отбив при продажба в по-големи количества.

(3) Забранява се извършването на продажба, когато заедно с нея се предлага или обещава нещо, чието получаване зависи от: решаване на задачи, ребуси, въпроси, гатанки; събиране на серия от купони и други подобни; разиграване на игри с парични или предметни награди, чиято стойност значително надвишава цената на продаваната стока или услуга. Комисията на основание чл. 8, т. 14 приема правила, с които определя в кои случаи стойността на обещаваната награда значително надвишава цената на продаваната стока или услуга.

(4) Забраняват се продажбите на вътрешния пазар на значителни количества стоки за продължително време на цени, по-ниски от разходите за производството и реализацията им, с цел нелоялно привличане на клиенти.

Забрана за разгласяване на производствени или търговски тайни

Чл. 37. (1) Забранява се узнаването, използването или разгласяването на производствена или търговска тайна в противоречие с добросъвестната търговска практика.

(2) Забранява се използването или разгласяването на производствена или търговска тайна и когато тя е узната или съобщена при условие да не бъде използвана или разгласявана.

Глава седма "а"

(Нова - ДВ, бр. 56 от 2015 г.)

ЗЛОУПОТРЕБА С ПО-СИЛНА ПОЗИЦИЯ ПРИ ДОГОВАРЯНЕ

Чл. 37а. (Нов – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) (1) Забранява се всяко действие или бездействие на предприятие с по-силна позиция при договаряне, което е в противоречие с добросъвестната търговска практика и уврежда или може да увреди интересите на по-слабата страна при договарянето и на потребителите. Недобросъвестни са действия или бездействия, които нямат обективно икономическо основание, като необоснован отказ да се доставят или закупят стоки или услуги, налагане на необосновано тежки или дискриминационни условия, или неоснователно прекратяване на търговски отношения.

(2) Наличието на по-силна позиция при договаряне се определя с оглед характеристиките на структурата на съответния пазар и конкретното правоотношение между засегнатите предприятия, като се отчита степента на зависимост между тях, характерът на дейността им и разликата в нейния мащаб, вероятността за намиране на алтернативен търговски партньор, включително съществуването на алтернативни източници на снабдяване, канали за разпространение и/или клиенти.

ДЯЛ ТРЕТИ ПРОИЗВОДСТВО

Глава осма ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Основание за образуване на производство

Чл. 38. (1) Производството пред комисията се образува по:

1. решение на комисията;
2. искане на прокурор;
3. искане на лицата, чиито интереси са засегнати или застрашени от нарушение по този закон;
4. искане за освобождаване от санкция;
5. искане на лицата, чиито интереси са засегнати от актове, издадени в противоречие с този закон;
6. уведомление за разрешаване на концентрация на предприятия;
7. искане на друг национален орган по конкуренцията на държава - членка на Европейския съюз, или на Европейската комисия по чл. 20, параграф 5 и чл. 22 от Регламент (ЕО) № 1/2003, както и по чл. 12 и чл. 13, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 139/2004;

8. искане за становище на държавен орган, включително орган на изпълнителната власт или орган на местното самоуправление.

(2) При констатиране на допуснати нередовности искането или уведомлението се оставя без движение и на молителя или уведомятеля се изпраща съобщение за отстраняването им в 7-дневен срок. Ако те не бъдат отстранени в срок, председателят на комисията с разпореждане отказва да образува производство.

(3) Искането по ал. 1, т. 4 се подава по образец, утвърден с решението на комисията по чл. 101, ал. 5. Самоличността на молителя се запазва в тайна.

Образуване на производството

Чл. 39. (1) Председателят на комисията с разпореждане образува производство и определя член на комисията, който наблюдава проучването.

(2) Председателят със заповед определя работен екип от състава на администрацията, който извършва проучването.

Спиране на производството

Чл. 40. (1) Комисията с определение може да спре производството, когато окончателното ѝ произнесение зависи от решаване на въпрос или спор от компетентността на друг орган.

(2) Комисията с определение може да спре производството и в случаите по чл. 13 от Регламент (ЕО) № 1/2003 и чл. 22, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 139/2004.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Определенията по ал. 1 и 2 подлежат на обжалване по реда на чл. 64, ал. 3.

(4) Производството се възобновява с определение служебно или по искане на една от страните, след като бъдат отстранени пречките за движението му.

Прекратяване на производството

Чл. 41. Не се образува производство, а образуваното се прекратява с решение на комисията:

1. когато комисията не е компетентна да се произнесе;
2. когато е изтекла установената в закона давност;

3. в случаите по чл. 11, параграф 6 и чл. 13 от Регламент (ЕО) № 1/2003 и по чл. 22, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 139/2004;

4. когато уведомявателят или ответната страна бъдат заличени, не могат да бъдат открити или не съществуват;

5. когато уведомявателят оттегли искането си за разрешаване на концентрация;

6. в случаите по чл. 75, ал. 2.

Давност

Чл. 42. (1) Давността за нарушения по този закон е:

1. три години - за нарушение на разпоредбите, свързани с искания на информация или с извършване на проверки;

2. пет години - за всички останали нарушения.

(2) Давността започва да тече от деня на извършване на нарушението, а в случай на продължавано нарушение - от деня, в който нарушението е преустановено.

(3) С образуването на производство за установяване на нарушение от комисията или от друг национален орган по конкуренцията на държава - членка на Европейския съюз, или от Европейската комисия давностният срок по ал. 1 прекъсва.

(4) По време на производството и до влизане в сила на решението на комисията давност не тече.

(5) За давността комисията следи служебно.

Участници в производството

Чл. 43. (1) Страни в производството пред комисията са лицата, по чието искане или уведомление е образувано производството, както и лицата, за които се твърди, че са извършили нарушение по този закон.

(2) Комисията може да конституира заинтересовани лица по тяхно мотивирано искане:

1. във всеки момент на производството по глави девета и дванадесета;

2. в срок до 30 дни от деня на публикуване на решението за започване на задълбочено проучване на концентрация по глава десета.

Проучване

Чл. 44. (1) Проучването се извършва от работния екип, определен по чл. 39, ал. 2, и се наблюдава от член на комисията, който при необходимост дава указания.

(2) Проучването се осъществява при спазване разпоредбите на тази глава и по реда на глави девета, десета, единадесета и дванадесета.

(3) Проучването и определянето на положението на предприятията на съответния пазар се извършва в съответствие с приета от комисията методика.

Правомощия при извършване на проучването

Чл. 45. При проучването наблюдаващият член на комисията и работният екип, определен по чл. 39, ал. 2, имат право да:

1. изискват информация и вещественни, писмени, цифрови и електронни доказателства, независимо от носителя, на който са съхранени;
2. снемат устни или писмени обяснения;
3. извършват проверки на място;
4. възлагат извършването на експертизи от външни експерти;
5. изискват информация или съдействие от други национални органи по конкуренцията на държавите - членки на Европейския съюз, както и от Европейската комисия.

Задължение за съдействие

Чл. 46. Всички физически и юридически лица, включително предприятия, сдружения на предприятия, държавни органи и органи на местното самоуправление, неправителствени организации и Националният статистически институт, са длъжни да оказват съдействие на комисията при изпълнение на правомощията ѝ по този закон, както и по Регламент (ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004.

Събиране на информация

Чл. 47. (1) Лицата, от които е поискано съдействие по силата на този закон, както и по Регламент (ЕО) № 1/2003 и Регламент (ЕО) № 139/2004, не могат да се позовават на производствена, търговска или друга защитена от закон тайна.

(2) Когато информацията съдържа данни, представляващи класифицирана информация, се прилага редът, предвиден в Закона за защита на класифицираната информация.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2019 г.) Когато информацията съдържа лични данни, се прилага редът, предвиден за тяхната защита.

(4) Лицата, от които е поискана информация, трябва да я представят в определен от комисията срок.

(5) Информацията, която се предоставя от лицата в хода на производството, трябва да е пълна, точна, достоверна и незаблуждаваща.

(6) Комисията може да приеме за доказани фактите, относно които страната или заинтересованото лице са възпрепятствали събирането на поисканата от тях информация.

Използване на информацията

Чл. 48. Всяка информация, събрана в хода на производството, може да бъде използвана само за целите на този закон.

Снемане на устни обяснения

Чл. 49. (1) Устните обяснения в хода на проучването се снемат и протоколират от работния екип.

(2) Протоколът се подписва от лицето, което е дало обясненията, както и от работния екип по производството.

(3) Когато спрямо лице, което е дало обяснения или е предоставило данни за извършено нарушение по този закон, са налице достатъчно основания да се предполага, че от разкриването на самоличността му биха настъпили сериозни неблагоприятни последици за упражняваната от него дейност или за личността му, комисията взема мерки за запазване в тайна на неговата самоличност по ред, предвиден във вътрешни правила, приети от комисията.

Проверки на място

Чл. 50. (1) Комисията може да извършва всякакви проверки на място на предприятия и сдружения на предприятия след получаване на разрешение по чл. 51.

(2) При проверките по ал. 1 служителите, определени със заповед на председателя на комисията, имат правомощия да:

1. влизат в помещенията, превозните средства и другите обекти, използвани от предприятията или сдруженията на предприятия;
2. преглеждат всички документи и записи, свързани с дейността на предприятията или сдруженията на предприятия, независимо от носителя, на който са съхранени;
3. изземват или получават на хартиен, цифров или електронен носител всякакви копия или извлечения от документи и записи, независимо от носителя, на който се съхраняват, а когато това е невъзможно, да изземват оригиналите, както и други веществени доказателства;
4. изземват или получават електронни, цифрови и форенсик доказателства, както и данни за трафика от всички видове носители на компютърни данни, компютърни системи и други носители, както и да изземват средства за предаване на информация;
5. получават достъп до всякакви носители на информация, включително сървъри, достъпът до които може да се осъществява чрез компютърни системи или други средства, намиращи се в проверяваните помещения;
6. запечатват за определен срок помещения, превозни средства и други обекти, използвани от проверяваните предприятия или сдружения на предприятия, търговски или счетоводни книги или други носители на информация;
7. снемат устни обяснения от всеки представител или член на управителните органи или от персонала на предприятията или сдруженията на предприятия относно обстоятелства, свързани с предмета и целите на проверката.

(3) При извършване на проверките на място органите на полицията оказват съдействие на служителите на комисията съобразно правомощията си по Закона за Министерството на вътрешните работи. Редът за организиране и провеждане на съвместните действия се определя с инструкция, издадена от министъра на вътрешните работи и председателя на комисията.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Откритите документи и доказателства могат да бъдат иззети, ако съдържат данни, пораждащи основателни съмнения за други нарушения по чл. 15, 21 или 24 от този закон или по чл. 101 или 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз. След приключване на проверката те незабавно се предоставят на комисията за приемане на решение по чл. 38, ал. 1, т. 1.

Съдебно разрешение

Чл. 51. (1) Проверките на място се извършват с разрешение на съдия от Административния съд - град София, по искане на председателя на комисията.

(2) Искането за разрешение съдържа:

1. целта на проверката и наименованието на предприятието или сдружението на предприятия, за което се иска разрешение да бъде проверено;
2. естеството на твърдените нарушения, а при производство по глава десета - същността на концентрацията и участниците в нея;

3. обосновка на причините, които налагат извършването ѝ.

(3) В случаите по чл. 93 към искането за разрешение се прилагат решението на комисията за оказване на съдействие, както и искането за съдействие.

(4) Административният съд - град София, се произнася по искането в деня на постъпването му с определение. В определението съдът посочва точното наименование на предприятието или сдружението на предприятия, което подлежи на проверка. Разрешението се отнася за всички помещения, превозни средства и други обекти, които се използват от проверяваното предприятие или сдружение на предприятия.

(5) Когато е необходимо да се извършат едновременно проверки в няколко предприятия или сдружения на предприятия, председателят на комисията може да подаде едно общо искане, а съдът се произнася с отделни определения за всяко предприятие или сдружение на предприятия.

(6) Определенията по ал. 4 и 5 или отказът да се издадат такива подлежат на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в тридневен срок. Срокът започва да тече от уведомяването на комисията, съответно - на предприятието или сдружението на предприятия. Обжалването не спира изпълнението.

Процедура за събиране на доказателства при проверките на място

Чл. 52. (1) Събирането на доказателства при проверките на място се извършва от служителите на комисията в присъствието на представители на предприятието или сдружението на предприятия, негови служители или друго лице, което има право да присъства в помещенията или превозните средства или е заварено по време на проверката в тях.

(2) Копията на иззетите документи се заверяват от служителите на комисията и от представителите на предприятията или сдруженията на предприятия или от упълномощено длъжностно лице. При отказ на представителите да направят заверката тя се прави само от служителите на комисията.

(3) Електронните копия на иззетите документи, цифровите, електронните и форенсик доказателства се запечатват по подходящ начин.

(4) Оригиналните документи, веществените доказателства и информацията на електронни или цифрови носители се изземват в състоянието, в което са открити по време на проверката, и се връщат на предприятието или сдружението на предприятия след влизането в сила на решението на комисията.

(5) При поискване на предприятията или сдруженията на предприятия, от които са иззети оригинални документи, те могат да бъдат върнати и преди да е влязло в сила решението на комисията. Във всички случаи комисията връща иззетите оригинални документи, когато упражняването на права по тях е свързано с фактическото им държане.

(6) В случаите по ал. 5 комисията ползва копия от оригиналните документи, заверени от представителите на комисията и на предприятията или сдруженията на предприятия, от които са иззети оригиналите.

(7) За иззетите доказателства по ал. 2, 3 и 4 се съставя протокол на място с пълен и точен опис на иззетото. Протоколът се подписва по реда на ал. 2 и се предоставя на лицата, от които са иззети доказателствата.

Външни експерти

Чл. 53. (1) Когато за изясняване на обстоятелства по производството на комисията са необходими специални знания, тя може по искане на страните или по своя инициатива с определение да възложи извършване на експертиза от външен експерт. В определението се посочват експертът, задачата на експертизата, както и срокът за представяне на експертното заключение.

(2) Експертът не може да е лице, заинтересовано пряко или косвено от изхода на производството.

(3) Експертът представя своето заключение пред комисията, която го приема с определение. При оспорване на заключението комисията може да възложи експертизата на друго или на повече вещи лица.

(4) Допълнителна експертиза се възлага, когато заключението не е достатъчно пълно и ясно, а повторна експертиза - когато не е обосновано и възниква съмнение за неговата правилност.

(5) Комисията не е длъжна да възприеме заключението на вещото лице, а го обсъжда заедно с другите доказателства, събрани в хода на производството.

Сътрудничество с националните органи по конкуренция и с Европейската комисия при проучването

Чл. 54. (1) Комисията си сътрудничи с Европейската комисия и с другите национални органи по конкуренцията на държавите членки, като получава и оказва съдействие и обменя информация по реда на Регламент (ЕО) № 1/2003 и чл. 11, параграф 6, чл. 12 и чл. 13, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 139/2004.

(2) Органът, който използва обменената информация, осигурява същата степен на защита относно тази информация, каквато осигурява националният орган по конкуренцията на държавата членка, който я предоставя.

Достъп до материалите по производството

Чл. 55. (1) Страните и конституираните заинтересовани лица в производството имат право на достъп до всички материали, събрани в хода на проучването, с изключение на материалите, съдържащи производствена, търговска или друга защитена от закон тайна. Не се предоставя достъп до вътрешни документи на комисията, включително кореспонденция с Европейската комисия и други национални органи по конкуренцията на държавите - членки на Европейския съюз.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Всяко лице, което предоставя информация на комисията в хода на производството, посочва материалите, за които твърди, че съдържат производствена, търговска или друга защитена от закон тайна и трябва да се смятат от комисията за поверителни. В тези случаи лицето мотивира твърденията си и предоставя същите материали и във вариант, в който са заличени данните, които смята за поверителни. Ако комисията сметне, че дадена информация не е поверителна, тя се произнася с определение и уведомява лицето за това. Определението подлежи на обжалване по реда на чл. 64, ал. 3.

(3) Материали, посочени като съдържащи производствена, търговска или друга защитена от закона тайна, могат да бъдат разкрити и използвани от комисията, в случай че са от съществено значение за доказване на нарушението или за упражняване на правото на защита на ответната страна.

(4) Процедурата, уреждаща достъпа, използването и съхраняването на документите, представляващи производствена, търговска или друга тайна, защитена от закон, се урежда с правила, приети от комисията.

Временни мерки

Чл. 56. (1) В случай че при проучване по глава девета има достатъчно данни за наличие на нарушение, в неотложни случаи, поради риск от сериозни и непоправими вреди за конкуренцията, комисията може по своя инициатива или по искане на лицата, чиито интереси са засегнати или застрашени от нарушението, да разпореди незабавно прекратяване на практиката от предприятието или сдружението на предприятия или да наложи други мерки, които са необходими с оглед целите на този закон. Комисията не може да налага мерки, които са от компетентността на други органи и са предвидени в други закони.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Временните мерки по ал. 1 могат да бъдат разпоредени във всеки момент от хода на производството. Комисията налага временните мерки с мотивирано определение, в което посочва целта на мярката и обосновава вида ѝ и нейната неотложност.

Определението подлежи на обжалване по реда на чл. 64, ал. 3. Обжалването не спира изпълнението на временната мярка.

(3) Срокът на действие на временните мерки е до три месеца от постановяването им. При необходимост този срок може да бъде удължен по реда на ал. 2. Временните мерки могат да бъдат в сила до приемане на решение от комисията по същество.

(4) Комисията може да отмени временната мярка и преди изтичане срока на действието ѝ, в случай че незаконосъобразната практика бъде прекратена и бъде предотвратено увреждането на конкуренцията.

Приключване на проучването

Чл. 57. (1) След приключване на проучването работният екип представя на наблюдаващия член на комисията доклад, съдържащ фактически и правен анализ на случая, както и предложение за начина на приключване на производството.

(2) Наблюдаващият член на комисията уведомява председателя за приключване на проучването. Председателят с резолюция насрочва закрито заседание на комисията, на което се решава последващият ход на производството.

Заседания на комисията

Чл. 58. (1) Заседанията на комисията са открити и закрити.

(2) Страните могат да ползват правна защита.

(3) В открито заседание на комисията не се допуска представяне на доказателства, освен ако те са новооткрити или нововъзникнали.

(4) В открито заседание по преценка на комисията могат да се призовават външните експерти, представили експертно заключение, както и други лица, държавни органи и органи на местното самоуправление.

Кворум

Чл. 59. (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2010 г., бр. 73 от 2011 г., в сила от 20.10.2011 г.) Заседанията са редовни, когато присъстват най-малко 4 от членовете на комисията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2010 г., бр. 73 от 2011 г., в сила от 20.10.2011 г.) Комисията постановява решения и определения с явно гласуване и с мнозинство от 4 гласа. В случай че на заседанието присъстват по-малко от 7 членове, решението, съответно определението, се постановява само ако за него са гласували най-малко 4 от членовете на комисията.

Решения на комисията

Чл. 60. (1) Комисията в закрито заседание приема решение, с което:

1. постановява започването на задълбочено проучване;

2. установява извършеното нарушение и нарушителя;

3. налага имуществени санкции, периодични санкции и/или глоби;

4. освобождава от санкция или намалява размера на санкцията в съответствие с чл. 101;

5. (изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) установява, че не е извършено нарушение на закона или че няма основание за предприемане на действия за извършено нарушение по чл. 101 и 102 от Договора за

функционирането на Европейския съюз;

6. прекратява производството;
7. възобновява производството, когато е прекратено по чл. 75, ал. 2;
8. одобрява поети задължения и определя срок за изпълнението им;
9. освобождава определени категории споразумения, решения и съгласувани практики от забраната по чл. 15;
10. постановява, че съответното решение за групово освобождаване не се прилага в конкретния случай, и посочва срок, в който страните да приведат споразумението си в съответствие с чл. 17 или да го прекратят;
11. (изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) оттегля правото да се използва съответният регламент на Европейския съюз за групово освобождаване от забраната по чл. 101, ал. 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, в случай че са налице условията по чл. 29 от Регламент (ЕО) № 1/2003, и посочва срок, в който страните да приведат споразумението си в съответствие с изискванията по чл. 101, ал. 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз или да го прекратят;
12. постановява прекратяване на нарушението, включително като налага подходящи поведенчески и/или структурни мерки за възстановяване на конкуренцията;
13. постановява, че дадена сделка не представлява концентрация или не попада в обхвата на задължението за предварително уведомяване;
14. разрешава концентрацията;
15. разрешава концентрацията при предложени промени от страните;
16. разрешава концентрацията под условие;
17. забранява концентрацията;
18. отменя решението, с което е разрешена концентрация;
19. предлага на компетентните органи да изменят или отменят съответния административен акт;
20. приема становище по проект или по действащ нормативен или административен акт;
21. приема секторен анализ;
22. постановява оказване на съдействие;
23. постановява приключване на производството по оказване на съдействие;
24. решава и други въпроси в рамките на своята компетентност.

(2) Комисията изготвя и обявява решението си с мотивите към него в 14-дневен срок след провеждане на закритото заседание по ал. 1. Решението се мотивира и се подписва от членовете на комисията, гласували в закритото заседание.

Особено мнение

Чл. 61. (1) Член на комисията, който не е съгласен с решението, го подписва с особено мнение.

(2) Особеното мнение се мотивира и се прилага към решението.

Съдържание на решението

Чл. 62. (1) Решението на комисията е писмено и съдържа:

1. наименованието на органа, който го е издал;

2. фактическите и правните основания за постановяването му;

3. (изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) диспозитивна част, в която се установява наличието или липсата на нарушение по този закон; наличието на нарушение или липсата на основание за предприемане на действия за извършено нарушение по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз; определят се правата и задълженията на страните, видът и размерът на имуществената санкция или на глобата, ако се налага такава;

4. данни за срока и органа, пред който може да се обжалва.

(2) В решението се посочва и срок за доброволно изпълнение на наложената имуществена санкция или глоба.

Определение на комисията

Чл. 63. Комисията постановява определение, когато се произнася по въпроси, с които не се решава спорът по същество, доколкото друго не е предвидено в този закон.

Обжалване на решенията и определенията

Чл. 64. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Решенията на комисията, ако в закона не е предвидено друго, могат да бъдат обжалвани относно тяхната законосъобразност пред Административния съд – София област от страните и от всяко трето лице, което има правен интерес. Решенията се обжалват в 14-дневен срок, който започва да тече от съобщаването им по реда на Административнопроцесуалния кодекс, а за третите лица - от публикуването им в електронния регистър на комисията. Решенията на съда подлежат на касационно обжалване пред Върховния административен съд.

(2) (Нова – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Държавните такси за касационно обжалване пред Върховния административен съд се определят в размера на таксите, дължими за производствата пред Комисията за защита на конкуренцията. Държавните такси за отмяна на влезли в сила съдебни актове и по частни жалби се определят по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) (Предишна ал. 2, изм. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Определенията на Комисията, за които това е предвидено, могат да бъдат обжалвани относно тяхната законосъобразност от страните в производството по реда за обжалване на решенията на Комисията. Определенията се обжалват в 7-дневен срок от съобщаването им по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред Административния съд – София област.

Влизане в сила на решенията и определенията

Чл. 65. Решенията и определенията на комисията влизат в сила, когато:

1. не подлежат на обжалване;

2. не са обжалвани в срока по чл. 64 или жалбата е оттеглена;

3. подадената жалба не е уважена.

Изпълнение на решенията

Чл. 66. (1) Решенията на комисията, с които се забранява концентрация между предприятия или се постановява прекратяване на нарушението, включително чрез налагане на поведенчески и/или структурни мерки за възстановяване на конкуренцията, подлежат на незабавно изпълнение.

(2) Комисията може въз основа на искане на страните по производството да постанови незабавно изпълнение на актовете по чл. 82, 85 и 88.

Контрол по изпълнение на решенията

Чл. 67. Страните са длъжни своевременно да информират комисията за изпълнението на решение, в случай че с него се постановяват определени условия или задължения.

Електронен регистър

Чл. 68. (1) Комисията поддържа електронен регистър за издадените от нея актове.

(2) В регистъра се публикуват решенията на комисията, с които се приключва производството, както и решенията за започване на задълбочено проучване на концентрация по чл. 82, ал. 3, т. 4.

(3) В регистъра се публикуват и съобщения за образувани производства за разрешаване на концентрации по глава пета и за проучвания по глави девета и дванадесета.

(4) Решенията по ал. 2 се публикуват в срок до 14 дни от постановяването им, а съобщенията по ал. 3 - в срок до 7 дни от образуването на производството или от извършването на проверката на място по чл. 50.

Такси и разноски

Чл. 69. (1) (Изм. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) За производствата по закона се дължат държавни такси и разноски. Държавните такси пред Комисията за защита на конкуренцията за производствата по закона се утвърждават от Министерския съвет.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Държавните органи и органите на местното самоуправление дължат такси и разноски по производството.

(3) Сумите за възнаграждение на външни експерти и специалисти се внасят предварително от страната, която ги е поискала, в размер, определен от комисията.

(4) Когато постанови решение за установяване на извършено нарушение по закона, комисията възлага на нарушителя направените по производството разноски, ако са поискани от другата страна. Когато комисията не е установила нарушение, разноските остават за страните така, както са направени.

Глава девета

ПРОИЗВОДСТВО ПО УСТАНОВЯВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ И НАЛАГАНЕ НА САНКЦИИ ПО ГЛАВИ ТРЕТА И ЧЕТВЪРТА ОТ ТОЗИ ЗАКОН И ПО ЧЛ. 101 И 102 ОТ ДОГОВОРА ЗА ФУНКЦИОНИРАНЕТО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(Загл. изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.)

Образуване на производство

Чл. 70. (1) (Изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Производството по установяване на нарушения и налагане на санкции по глави трета и четвърта от този закон и по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз се образува на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 - 4.

(2) Производството по ал. 1 се образува в 7-дневен срок от постъпване на искането, съответно от решението на комисията.

(3) Решението за образуване на производство по инициатива на комисията на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 не подлежи на обжалване.

Съдържание на искането

Чл. 71. (1) Искането по чл. 38, ал. 1, т. 3 трябва да е на български език и да съдържа:

1. името/наименованието и данни за регистрацията/единния граждански номер на молителя и на лицето, срещу което е оплакването;
2. адреса/седалището и адреса на управление на молителя и на лицето, срещу което е оплакването;
3. описание на обстоятелствата, на които се основава искането и твърдяното нарушение;
4. в какво се състои искането;
5. доказателствата в подкрепа на искането;
6. подписа на лицето, което подава искането, или на неговия представител;
7. документ за платена държавна такса.

(2) Искането по ал. 1 се подава по образец, утвърден от комисията.

Проучване

Чл. 72. Комисията извършва проучване по производството, като упражнява правомощията си по чл. 45.

Доклад на работния екип

Чл. 73. (1) След събиране на достатъчно доказателства относно последващия ход на производството работният екип, определен по чл. 39, ал. 2, изготвя доклад и го представя на наблюдаващия член на комисията.

(2) Наблюдаващият член на комисията уведомява председателя за изготвения доклад. Председателят с резолюция насрочва закрито заседание на комисията в 14-дневен срок от приключване на проучването, на което се решава по-нататъшният ход на производството.

Закрито заседание

Чл. 74. (1) След разглеждане на доклада по чл. 73 комисията в закрито заседание постановява:

1. (изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) решение, с което установява, че не е извършено нарушение или че няма основание за предприемане на действия за извършено нарушение по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз;
2. определение, с което връща преписката за допълнително проучване със задължителни указания за работния екип, определен по чл. 39, ал. 2;
3. определение, с което предявява твърденията за извършено нарушение на закона от ответната страна.

(2) В определението по ал. 1, т. 3 се посочва срок не по-кратък от 30 дни, в който молителят и ответната страна имат право да представят своите писмени възражения по предявените твърдения, а

конституираните заинтересовани лица - своето становище. В определението се посочва, че страните и заинтересованите лица имат право на достъп до материалите по преписката по реда на чл. 55, както и право да бъдат изслушани от комисията по реда на чл. 76 в открито заседание.

(3) В случая по ал. 1, т. 3 на молителя и на ответната страна се предоставя версия, която не съдържа производствена, търговска или друга защитена от закона тайна на страните по определението, а конституираните заинтересовани лица се уведомяват за постановеното определение по ал. 1, т. 3. Срокът за представяне на възражения и становища по ал. 2 започва да тече от деня на получаване на определението или писменото уведомление за него.

(4) Едновременно с представянето на възраженията си страните са задължени да представят и всички доказателства, с които разполагат в своя подкрепа.

(5) В случаите по ал. 1, т. 1 страните се уведомяват за решението на комисията, както и че имат достъп до материалите по преписката по реда на чл. 55.

Поемане на задължения от ответната страна

Чл. 75. (1) Ответната страна по чл. 74, ал. 2 може да предложи да поеме задължения, с които да се постигне преустановяване на поведението, във връзка с което е образувано производството.

(2) Комисията може да одобри с решение тези задължения. В този случай комисията прекратява производството, без да установява наличие на нарушение, като постановява, че вече не съществуват основания за продължаване на производството. С решението комисията може да определи и срок на действие на поетите задължения.

(3) Комисията не може да приеме решение за поемане на задължения в случай на тежко нарушение на закона.

(4) Комисията може по искане или по своя инициатива да възобнови производството, прекратено по ал. 2, когато:

1. настъпи промяна по отношение на някои от обстоятелствата, на които се основава решението по ал. 2;
2. предприятията не изпълняват поетите задължения;
3. се установи, че решението се основава на предоставена непълна, неточна, недостоверна или заблуждаваща информация.

Изслушване на страните и заинтересованите лица в открито заседание на комисията

Чл. 76. (1) Страните и заинтересованите лица имат право да бъдат изслушани от комисията в открито заседание преди постановяване на решение по същество.

(2) Комисията по своя преценка може да изслуша и други лица.

(3) След изтичане на срока за представяне на възражения и становища по определението по чл. 74, ал. 1, т. 3 председателят с резолюция насрочва открито заседание, на което комисията изслушва страните и заинтересованите лица. Откритото заседание се насрочва за ден, определен не по-рано от 14 дни след изтичане на срока за представяне на възраженията или становищата по предявените твърдения за извършени нарушения. Страните и заинтересованите лица се уведомяват за насроченото открито заседание за изслушването им по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Страните и заинтересованите лица, както и лицата по ал. 2 се изслушват от комисията при закрити врати.

(5) Заседанието на комисията започва с решаване на предварителните въпроси относно редовността на процедурата.

(6) На страните и на заинтересованите лица могат да се задават въпроси по ред, определен от председателя.

(7) Когато сметне, че обстоятелствата по случая са изяснени, председателят на комисията предоставя възможност на страните за становища.

(8) След изясняване на спора от фактическа и правна страна председателят на комисията закрива заседанието.

Закрито заседание

Чл. 77. (1) След изслушването на страните председателят на комисията насрочва закрито заседание. На него комисията постановява решение, с което:

1. установява извършеното нарушение и нарушителя;

2. налага имуществени санкции, периодични санкции и/или глоби;

3. (изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) установява, че не е извършено нарушение по този закон или че няма основание за предприемане на действия за извършено нарушение по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз;

4. постановява прекратяване на нарушенията, включително като налага подходящи поведенчески и/или структурни мерки за възстановяване на конкуренцията;

5. постановява, че решението за групово освобождаване не се прилага в конкретния случай и определя срок за привеждането му в съответствие с чл. 17 или прекратяване;

6. (изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) постановява, че разпоредбите на съответния регламент на Европейския съюз за групово освобождаване от забраната по чл. 101, ал. 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз не се прилагат в конкретния случай, и определя срок за привеждането му в съответствие с чл. 101, ал. 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз или прекратяване.

(2) Комисията с определение може да:

1. приеме нови твърдения за извършено нарушение по закона по реда на чл. 74, ал. 1, т. 3;

2. върне за допълнително проучване преписката със задължителни указания.

(3) С решението си по ал. 1, т. 4 комисията налага структурни мерки само когато няма поведенческа мярка, която да е равностойна по своя ефект, или когато такава равностойна по своя ефект поведенческа мярка би била в по-голяма тежест за съответното предприятие, отколкото структурната мярка.

(4) Страните се уведомяват за постановеното решение по ал. 1 по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава десета

ПРОИЗВОДСТВО ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ ЗА КОНЦЕНТРАЦИЯ МЕЖДУ ПРЕДПРИЯТИЯ

Образуване на производство

Чл. 78. (1) Производството за оценка на концентрацията се образува на основание чл. 38, ал. 1, т. 6. Уведомлението за концентрация се подава съвместно от предприятията, които се сливат или вливат, или са създали съвместно предприятие, съответно от предприятието, придобиващо контрол по смисъла на чл. 22, ал. 1, т. 2.

(2) Производството по ал. 1 се образува в тридневен срок от постъпване на уведомлението, освен ако са налице основанията по чл. 38, ал. 2.

(3) Комисията може да образува производство и по своя инициатива на основание чл. 38, ал. 1, т. 1, когато концентрацията е извършена без разрешение, или при условия и по начин, различни от тези, при които е била разрешена, както и когато разрешението е отменено от комисията. Решението на комисията за образуване на производство не подлежи на обжалване.

(4) Уведомление за концентрация по този закон се подава и в случаите, когато компетентността на комисията следва от производство по чл. 4 и 9 от Регламент (ЕО) № 139/2004.

Съдържание на уведомлението

Чл. 79. (1) Уведомлението по чл. 78, ал. 1 съдържа информация за:

1. предприятията - участници в концентрацията;
2. предприятията и лицата, контролиращи пряко или косвено участващите в концентрацията предприятия;
3. предприятията, върху които участниците в концентрацията упражняват контрол по смисъла на чл. 22, ал. 3;
4. характера, правната форма и целта на концентрацията;
5. съответните пазари, на които оперират участниците в концентрацията;
6. пазарните дялове и сумата от общите обороти на предприятията - участници в концентрацията;
7. бариерите за навлизане на съответните пазари;
8. основните конкуренти, доставчици и купувачи;
9. обосновка на обстоятелствата по чл. 26, ал. 1 или 2.

(2) В уведомлението по ал. 1 се съдържа и искане комисията да разреши концентрацията.

(3) Уведомлението се попълва по образец, утвърден от комисията.

(4) Образецът по ал. 3 и указанията за попълването му се утвърждават с решение на комисията и се публикуват на страницата ѝ в интернет.

Ускорено проучване

Чл. 80. (1) След образуване на производството по чл. 78, ал. 1 комисията извършва оценка на концентрацията чрез ускорено проучване, като упражнява правомощията по чл. 45, т. 1, 2, 4 и 5.

(2) В 7-дневен срок от публикацията по чл. 68, ал. 3 всяко трето заинтересовано лице може да представи информация или становище относно ефекта на концентрацията върху конкуренцията на съответния пазар.

(3) При оценката на концентрацията се вземат предвид обстоятелства като: положението на

предприятията на съответните пазари преди и след концентрацията, тяхната икономическа и финансова сила, достъп до пазарите на снабдяване и пазарите на реализация на съответните стоки и услуги, правните, административните или други бариери за навлизане.

Срокове за оценка на концентрацията при ускореното проучване

Чл. 81. (1) Оценката при ускореното проучване се извършва в срок до 25 работни дни, в който комисията се произнася с решение по чл. 82, ал. 3.

(2) Срокът започва да тече от работния ден, следващ деня на образуване на производството.

(3) В случай че уведомлението е оставено без движение поради допуснати нередовности по чл. 38, ал. 2 или при необходимост от предоставянето на допълнителна информация от уведомяващите предприятия, сроковете по ал. 1 спират да текат.

(4) По искане на уведомяващите предприятия комисията може да удължи срока по ал. 1 с до 10 работни дни за изготвяне на предложения за изменения на концентрацията.

(5) Независимо дали срокът по ал. 1 е удължен на основание ал. 4, той се удължава с още 10 работни дни считано от деня, в който уведомителят предостави на комисията пълна информация във връзка с предлаганите промени в условията на концентрацията.

Приключване на оценката при ускореното проучване

Чл. 82. (1) След приключване на ускореното проучване работният екип, определен по чл. 39, ал. 2, изготвя доклад, който представя на наблюдаващия член на комисията.

(2) Наблюдаващият член на комисията уведомява председателя за приключване на ускореното проучване. Председателят с резолюция насрочва закрито заседание на комисията, на което се решава по-нататъшният ход на производството.

(3) Комисията в закрито заседание се произнася с решение, с което:

1. постановява, че сделката не представлява концентрация или не попада в обхвата на чл. 24;
2. разрешава концентрацията по чл. 26, ал. 1;
3. разрешава концентрацията съгласно измененията, предложени от участниците в концентрацията;
4. започва задълбочено проучване по реда на чл. 83.

(4) Комисията може да отмени решението си по ал. 3, т. 1 - 3, когато то се основава на непълна, неточна, недостоверна или заблуждаваща информация.

(5) До постановяване на решение от комисията по ал. 3 се забраняват всякакви фактически и правни действия, свързани с предвижданата концентрация. Тази забрана не се прилага в случай на търгово предложение или на поредица от сделки с ценни книжа, допуснати до търговия на регулирани пазари на финансови инструменти, чрез които се придобива контрол по смисъла на чл. 22, ал. 3 от различни продавачи, при условие че комисията е уведомена съгласно чл. 24, ал. 2 без забавяне, както и че придобилото ценните книжа лице не упражнява свързаното с тях право на глас, освен за да запази стойността на направената инвестиция.

(6) Комисията уведомява по реда на Административнопроцесуалния кодекс лицата по чл. 78, ал. 1 за постановеното решение по ал. 3 и за възможността да се запознаят с материалите по преписката.

(7) Решението по ал. 3, т. 4 не подлежи на обжалване.

Задълбочено проучване

Чл. 83. (1) Задълбочено проучване на концентрацията се извършва, когато в резултат на оценката, извършена при ускореното проучване, комисията установи, че концентрацията поражда сериозни съмнения, че в резултат на осъществяването ѝ ще се създаде или засили съществуващо господстващо положение и ефективната конкуренция на съответния пазар ще бъде значително възпрепятствана.

(2) В 30-дневен срок от публикацията в електронния регистър на решението за започване на задълбочено проучване по чл. 68, ал. 2 всяко заинтересовано лице може да представи информация или становище относно ефекта на концентрацията върху конкуренцията на съответния пазар.

(3) Комисията извършва задълбоченото проучване на концентрацията, като упражнява правомощията по чл. 45.

Срок за задълбоченото проучване на концентрацията

Чл. 84. (1) Комисията извършва задълбоченото проучване и приключва производството в срок до 4 месеца след публикацията в електронния регистър по чл. 68, ал. 2. В случаи, представляващи фактическа и правна сложност, срокът може да се удължи с не повече от 25 работни дни.

(2) В случай на предложени мерки по чл. 86 сроковете, предвидени в ал. 1, се удължават с 15 работни дни. Удължаването на срока започва да тече от деня, следващ деня, в който комисията получи пълна информация във връзка с предложените мерки.

Закрито заседание

Чл. 85. (1) След събиране на достатъчно доказателства относно последващия ход на производството работният екип, определен по чл. 39, ал. 2, изготвя доклад и го представя на наблюдаващия член на комисията.

(2) Наблюдаващият член на комисията уведомява председателя за изготвения доклад. Председателят с резолюция насрочва закрито заседание на комисията, която постановява:

1. решение, с което разрешава концентрацията по чл. 26, ал. 1 или 2;

2. определение, с което приема предварителните си заключения за ефекта на концентрацията върху конкуренцията.

(3) В определението по ал. 2, т. 2 се посочва срок не по-кратък от 14 дни, в който уведомяващият и заинтересованите лица могат да представят становище по предварителните заключения на комисията. В определението се посочва, че страните и заинтересованите лица имат право на достъп до материалите по преписката по реда на чл. 55, както и право да бъдат изслушани от комисията по реда на чл. 87.

(4) В случая по ал. 2, т. 2 на лицата по чл. 78, ал. 1 се изпраща определението на комисията, а заинтересованите лица, конституирани по реда на чл. 43, ал. 2, т. 2, се уведомяват за постановеното определение. Срокът за представяне на становища по ал. 3 започва да тече от деня на получаване на копие от определението или на писменото уведомление за него.

(5) Едновременно с представянето на становище по предварителните заключения страните и заинтересованите лица са длъжни да представят и всички доказателства, с които разполагат в своя подкрепа.

(6) В случая по ал. 2, т. 1 страните се уведомяват по реда на Административнопроцесуалния кодекс за постановеното решение и за възможността да се запознаят с материалите по преписката.

Мерки за запазване на конкуренцията

Чл. 86. (1) Комисията може да наложи мерки, пряко свързани с изпълнението на концентрацията, които са необходими за запазване на ефективната конкуренция и ограничаване на отрицателното въздействие на концентрацията върху засегнатия пазар.

(2) Комисията може да одобри и мерки по ал. 1, предложени от лицата по чл. 78, ал. 1.

Изслушване на страните и заинтересованите лица на открито заседание

Чл. 87. (1) Страните и заинтересованите лица имат право да бъдат изслушани от комисията в открито заседание преди постановяване на решение по същество.

(2) След изтичане на срока за представяне на становища по чл. 85, ал. 3 председателят с резолюция насрочва открито заседание, на което комисията изслушва страните и заинтересованите лица. Откритото заседание се насрочва за ден, определен не по-рано от 14 дни след изтичане на срока за представяне на становища по предявените възражения. Страните и заинтересованите лица се уведомяват за насроченото открито заседание за изслушването им по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Страните и заинтересованите лица се изслушват от комисията при закрити врати.

(4) Заседанието на комисията започва с решаване на предварителните въпроси относно редовността на процедурата.

(5) На страните и на заинтересованите лица могат да се задават въпроси по ред, определен от председателя.

(6) Когато сметне, че обстоятелствата по случая са изяснени, председателят предоставя възможност на страните за становища.

(7) След изясняване на спора от фактическа и правна страна председателят закрива заседанието.

Приключване на задълбоченото проучване

Чл. 88. (1) След изслушването на страните председателят насрочва закрито заседание. Комисията постановява решение, с което:

1. разрешава концентрацията;

2. разрешава концентрацията, при условие че бъдат изпълнени мерки, пряко свързани с изпълнението на концентрацията и необходими за запазване на ефективната конкуренция и ограничаване на отрицателното ѝ въздействие върху засегнатия пазар;

3. забранява концентрацията.

(2) До постановяване на решение на комисията по ал. 1 се забраняват всякакви фактически и правни действия, свързани с предвижданата концентрация. Тази забрана не се прилага в случай на търгово предложение или на поредица от сделки с ценни книжа, допуснати до търговия на регулирани пазари на финансови инструменти, чрез които се придобива контрол по смисъла на чл. 22, ал. 3 от различни продавачи, при условие че комисията е уведомена съгласно чл. 24, ал. 2 без забавяне, както и че придобилото ценните книжа лице не упражнява свързаното с тях право на глас, освен за да запази стойността на направената инвестиция.

(3) Комисията може да отмени решението си по ал. 1, т. 1 и 2, когато то се основава на непълна, неточна, недостоверна или заблуждаваща информация, както и когато участниците не изпълнят мерките, постановени в решението на комисията по ал. 1, т. 2.

(4) Страните се уведомяват за решението на комисията по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Приключване на производство, образувано по инициатива на комисията

Чл. 89. (1) Когато комисията е образувала производство по своя инициатива в случаите по чл. 78, ал. 3, тя може да реши:

1. че не е налице нарушение на задължението по чл. 24;

2. да наложи имуществена санкция за неизпълнение на задължението по чл. 24, както и съответните мерки по чл. 90.

(2) Проучването по ал. 1 се извършва по реда на глава осма, както и по чл. 74 и 76.

Мерки за възстановяване на ефективната конкуренция

Чл. 90. Комисията може независимо от имуществените санкции по чл. 89, ал. 1, т. 2 да наложи на участниците в сделката други поведенчески и/или структурни мерки, необходими за възстановяване на ефективната конкуренция, включително като постанови разделяне на обединените капитали, дялове или активи и/или прекратяване на общия контрол, ако установи, че:

1. е извършена концентрация в нарушение на постановено решение по чл. 88, ал. 1, т. 3, или

2. концентрация, която трябва да бъде забранена или разрешена под условие, е извършена:

а) в нарушение на чл. 24, или когато концентрацията е извършена при условия и по начин, различни от тези, които комисията е взела предвид при издаване на решение по чл. 82, ал. 3, т. 2 и 3, чл. 85, ал. 2, т. 1 и чл. 88, ал. 1, т. 1;

б) в нарушение на решението по чл. 88, ал. 1, т. 2;

в) при разрешение, отменено с решение по чл. 82, ал. 4 или по чл. 88, ал. 3.

Глава единадесета **ДРУГИ ПРОИЗВОДСТВА**

Производство за извършване на секторен анализ

Чл. 91. (1) Производство за извършване на секторен анализ на конкурентната среда се образува с решение на комисията на основание чл. 38, ал. 1, т. 1.

(2) Председателят с разпореждане възлага наблюдението на производството на член на комисията. Проучването се извършва от работния екип, определен по чл. 39, ал. 2.

(3) При извършване на проучването работният екип упражнява правомощията по чл. 45, т. 1, 2, 4 и 5.

(4) След приключване на проучването работният екип представя анализа на члена на комисията, наблюдаващ производството. Председателят насрочва разглеждането на анализа в закрито заседание на комисията.

(5) Комисията приема секторния анализ с решение, с което може да:

1. (изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) постанови да се образува производство за установяване на нарушение по чл. 15, 21 и 24 от този закон и/или по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз;

2. информира компетентните държавни органи, включително органите на изпълнителната власт, както и органите на местното самоуправление за необходимостта от предприемане на мерки за подобряване на

конкурентната среда в сектора;

3. предостави анализа за ползване от Народното събрание и/или от Министерския съвет при подготовката на стратегии, програми, планове за развитие на съответните сектори на икономиката и др.

(6) Решението на комисията по ал. 1, както и решението по ал. 5 не подлежат на обжалване.

Производство по застъпничество за конкуренцията

Чл. 92. (1) Производството по застъпничество за конкуренцията се образува на основание чл. 38, ал. 1, т. 1, 5 и 8.

(2) Председателят с разпореждане възлага наблюдаването на производството на член на комисията. Проучването се извършва от работния екип, определен по чл. 39, ал. 2.

(3) При извършване на проучването работният екип упражнява правомощията по чл. 45, т. 1, 2, 4 и 5.

(4) След приключване на проучването работният екип изготвя доклад, който се представя на наблюдаващия производството член на комисията. Председателят насрочва разглеждането на доклада в закрито заседание на комисията.

(5) Комисията приема с решение становище, с което:

1. дава оценка на съответствието на проекти или действащи актове по смисъла на чл. 28 с разпоредбите на този закон;

2. предлага на компетентните органи или на сдружения на предприятия да изменят или отменят съответния акт.

(6) Решението на комисията по чл. 38, ал. 1, т. 1, както и решението по ал. 5 не подлежат на обжалване.

Производство по изпълнение на задълженията на комисията за съдействие по Регламент (ЕО) № 1/2003 и по Регламент (ЕО) № 139/2004

Чл. 93. (1) Производството по изпълнение на задълженията на комисията за съдействие по Регламент (ЕО) № 1/2003 и по Регламент (ЕО) № 139/2004 се образува на основание чл. 38, ал. 1, т. 7 във връзка с чл. 54 по искане от национален орган по конкуренцията на държава членка или на Европейската комисия на основание Регламент (ЕО) № 1/2003 или на Регламент (ЕО) № 139/2004.

(2) Въз основа на искането по ал. 1 се изготвя доклад до председателя на комисията, съдържащ предложение за предприемане на необходимите действия за удовлетворяване на искането за съдействие.

(3) Председателят на комисията с разпореждане се произнася по предложението за предприемане на необходимите действия. В случай че председателят на комисията разпорежи да се окаже съдействие, в разпореждането си определя предмета на производството в съответствие с искането по ал. 1.

(4) Председателят на комисията със заповед определя служителите, които осъществяват правомощията по чл. 45 от този закон, съответно по чл. 20, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1/2003 или по чл. 13, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 139/2004.

(5) След изпълнение на разпореждането по ал. 3 се изготвя доклад до председателя на комисията за извършените действия.

(6) Председателят на комисията внася доклада по ал. 5 в закрито заседание, на което комисията постановява решение за приключване на производството по оказване на съдействие.

(7) Решението по ал. 6 не подлежи на обжалване.

Глава дванадесета

ПРОИЗВОДСТВО ПО УСТАНОВЯВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ И НАЛАГАНЕ НА САНКЦИИ ПО ГЛАВИ СЕДМА И СЕДМА "А"

(Загл. изм. и доп. - ДВ, бр. 56 от 2015 г.)

Образуване на производство, проучване и приключване на производството

Чл. 94. (1) (Доп. – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Производството за установяване на нарушение по глава седма или седма "а" и налагане на санкция се образува на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 и 3.

(2) Искането по чл. 38, ал. 1, т. 3 трябва да отговаря на изискванията на чл. 71, ал. 1.

(3) Председателят на комисията с разпореждане образува производството и определя член на комисията, който наблюдава проучването. То се извършва от работния екип, определен по реда на чл. 39, ал. 2.

(4) При проучването членът на комисията и работният екип имат правата по чл. 45, т. 1, 2 и 4.

(5) След приключване на проучването работният екип изготвя доклад, който се представя на наблюдаващия производството член на комисията. Страните се уведомяват по реда на Административнопроцесуалния кодекс за възможността да се запознаят с материалите по преписката при условията на чл. 55.

(6) Председателят на комисията с резолюция насрочва разглеждането на доклада в открито заседание на комисията, на което се изслушват страните в производството. Комисията по своя преценка може да изслуша и други лица.

Тежест на доказване

Чл. 95. В случаите по чл. 32 рекламодателят е този, който трябва да докаже, че рекламата не съдържа белези, които я правят забранена.

Срокове

Чл. 96. (1) Проучването по тази глава приключва в двумесечен срок от образуването на производството.

(2) В случаи, представляващи фактическа и правна сложност, срокът по ал. 1 може да бъде удължен с 30 дни.

Временни мерки

Чл. 97. (1) Комисията по искане на страните или по своя инициатива, когато съществува риск от сериозно увреждане на интересите на потребителите или на конкурентите, може във всеки момент от хода на производството да приложи временна мярка:

1. забрана за разпространението на рекламата, преди да е станала публично достояние, когато рекламата не е разпространена още, но разпространението ѝ е предстоящо и неизбежно;

2. спиране на разпространението на рекламата.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Временната мярка по ал. 1 се прилага с определение, което подлежи на незабавно изпълнение. Временната мярка се прилага до приемане на решението на комисията по същество. Определението може да се обжалва по реда на чл. 64, ал. 3. Жалбата

не спира изпълнението на определението, освен ако съдът разпореди друго.

Решение на комисията

Чл. 98. (1) (Доп. – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Във връзка с производството по глава седма или седма "а" комисията приема решение, с което:

1. установява извършеното нарушение и нарушителя и налага имуществена санкция или глоба;
2. постановява прекратяване на нарушението;
3. установява, че не е извършено нарушение на закона;
4. прекратява производството при условията на чл. 41, т. 1, 2 и 4, както и при оттегляне на искането.

(2) Комисията може независимо от имуществените санкции за нарушение по чл. 32 да разпореди рекламодателят и/или рекламната агенция да огласи за своя сметка и по подходящ начин решението по ал. 1, т. 1 или част от него, както и съответната коригирана реклама.

(3) Когато производството е образувано по сигнал, лицето, подало сигнала, се уведомява за приетото от комисията решение.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 28 от 2019 г.) Решението по ал. 1, с което се установява извършено нарушение на чл. 37, не е пречка за предявяване на иск пред съда по реда на Закона за защита на търговската тайна.

ДЯЛ ЧЕТВЪРТИ ОТГОВОРНОСТ И САНКЦИИ

Глава тринадесета ОТГОВОРНОСТ

Административнонаказателна отговорност

Чл. 99. (1) За нарушаване разпоредбите по този закон, ако деянието не е престъпление, се носи административнонаказателна отговорност.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Имуствените санкции, периодичните санкции и глобите по закона се налагат с решение на комисията, което подлежи на обжалване по реда на чл. 64, ал. 1.

Глава четиринадесета САНКЦИИ

Имуществени санкции

Чл. 100. (1) Комисията налага имуществена санкция в размер до 10 на сто от общия оборот за предходната финансова година на предприятие или сдружение на предприятията за:

1. (изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) нарушение по чл. 15 или 21 от този закон или по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз;
2. осъществяване на концентрация при неизпълнение на задължението по чл. 24;
3. осъществяване на концентрация при условия и по начин, различни от тези, при които комисията е

постановила решение по чл. 82, ал. 3, т. 2 и 3, чл. 85, ал. 2, т. 1 и чл. 88, ал. 1, т. 1 и 2;

4. осъществяване на концентрация, която е била забранена от комисията с решение по чл. 88, ал. 1, т. 3;

5. осъществяване на концентрация, подлежаща на задължително предварително уведомяване по чл. 24, преди произнасяне на комисията с решение по чл. 82, ал. 3, чл. 85, ал. 2, т. 1 и чл. 88, ал. 1, освен ако са налице хипотезите по чл. 82, ал. 5, изречение второ и чл. 88, ал. 2, изречение второ;

6. нарушение по глава седма;

7. неизпълнение на решения или определения на комисията.

(2) (Нова – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) За нарушение на забраната по чл. 37а, ал. 1 комисията налага имуществена санкция в размер до 10 на сто от реализирания от предприятието оборот от продажбата на продукта, предмет на нарушението за предходната година, но не по-малко от 10 000 лв. Когато няма реализиран оборот, комисията налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв.

(3) (Предишна ал. 2 – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията налага имуществена санкция в размер до едно на сто от общия оборот за предходната финансова година на предприятие или сдружение на предприятия за:

1. неизпълнение на задължението за съдействие по чл. 46;

2. нарушаване на целостта или унищожаване на печатите, поставени при извършване на проверка на място по чл. 50;

3. несвоевременно предоставяне или предоставяне на непълна, неточна, недостоверна или заблуждаваща информация в нарушение на задълженията по чл. 47, ал. 4 и 5;

4. неизпълнение на задълженията по чл. 67.

(4) (Предишна ал. 3, изм. – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) В решението, с което се налага имуществена санкция по ал. 3, т. 1 и 3, се посочва срок, в който страната трябва да изпълни задължението си за съдействие или за предоставяне на пълна, точна, достоверна и незаблуждаваща информация.

(5) (Предишна ал. 4 – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) При определяне размера на имуществената санкция се вземат предвид тежестта и продължителността на нарушението, както и смекчаващите и отегчаващите вината обстоятелства. Конкретният размер на санкцията се определя от комисията в съответствие с приета от нея методика, публикувана на страницата ѝ в интернет.

(6) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията налага периодични имуществени санкции на предприятие или сдружение на предприятия в размер до 5 на сто от среднодневния общ оборот за предходната финансова година за всеки ден неизпълнение на:

1. решение на комисията за прекратяване на нарушенията, включително чрез наложени подходящи поведенчески и/или структурни мерки за възстановяване на конкуренцията по реда на чл. 77, ал. 1, т. 4 или на чл. 90;

2. определение на комисията за налагане на временни мерки по чл. 56;

3. решение на комисията за одобряване на поети задължения по чл. 75, ал. 2 и по чл. 88, ал. 1, т. 2.

(7) (Предишна ал. 6 – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията налага периодични имуществени санкции на предприятие или сдружение на предприятия в размер до едно на сто от среднодневния общ оборот за предходната финансова година за всеки ден на:

1. (изм. – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) неизпълнение на задължението за съдействие по чл. 46 след изтичане на срока, посочен в решението по ал. 4;

2. (изм. – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) непредоставяне на пълна, точна, достоверна или незаблуждаваща информация по чл. 47, ал. 5 след изтичане на срока, посочен в решението по ал. 4;

3. противопоставяне на проверка по реда на чл. 50.

(8) (Предишна ал. 7, изм. – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Периодичните санкции по ал. 6 и 7 се налагат за всеки ден до прекратяване на противоправното действие или бездействие.

Освобождаване от санкция и намаляване на санкции

Чл. 101. (1) (Изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може по искане на предприятие по чл. 38, ал. 1, т. 4 да го освободи от имуществена санкция за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че преди останалите участници в картела предостави доказателство, въз основа на което комисията може да:

1. осъществи проверка на място; необходимо е към този момент комисията да не е разполагала с достатъчно данни и доказателства, за да отправи искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51;

2. докаже твърдяното нарушение; необходимо е към този момент комисията да не е предоставила на друго предприятие условно освобождаване от санкции преди извършването на проверка на място или преди да е имала достатъчно данни за отправяне на искане за издаване на съдебно разрешение по реда на чл. 51, както и да не е разполагала с достатъчно доказателства, за да постанови решение за установяване на нарушение.

(2) Освен условията по ал. 1, за да бъде освободено от имуществена санкция, предприятието трябва да не е предприемало действия, за да принуди останалите предприятия да участват в картела, и трябва да е спазило всички условия, определени в програмата по ал. 5.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Комисията може да намали имуществената санкция на предприятие за извършено нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изразяващо се в участие в таен картел, при условие че то доброволно, до приключване на производството, представи доказателство, което има съществено значение за доказване на нарушението, и спазва всички условия, определени в програмата по ал. 5.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Освобождаването от санкция или намаляването на санкцията за нарушение по чл. 15 от този закон и/или по чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз се допуска, при условие че предприятието е преустановило участието си в забраненото споразумение, освен ако комисията е преценила, че продължаването на това участие е необходимо за проучването.

(5) Условията и редът за освобождаване от санкция или за намаляване на санкцията се определят в Програмата за освобождаване от санкции или намаляване на санкциите и правилата за прилагането ѝ, приети с решение на комисията.

Глоби

Чл. 102. (1) Физическите лица, съдействали за извършването на нарушения по закона, ако деянието не съставлява престъпление, се наказват с глоба в размер от 500 до 50 000 лв.

(2) На лицата, които не предоставят в срок поисканите доказателства или пълна, точна, достоверна и незаблуждаваща информация по чл. 47, ал. 5, се налага глоба в размер от 500 до 25 000 лв.

(3) В решението, с което се налага глобата по ал. 2, се определя и срок, в който да се предоставят исканите доказателства и информация. При неспазване на срока на лицето може да се наложи периодична глоба в размер 500 лв. на ден, но не повече от 20 000 лв.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 56 от 2015 г.) При определяне размера на глобата се вземат предвид тежестта и продължителността на нарушението, качеството, в което е действало лицето, както и смекчаващите и отегчаващи вината обстоятелства. Конкретният размер на глобата се определя от комисията в съответствие с методиката по чл. 100, ал. 5.

Изпълнение

Чл. 103. Имуществените санкции и глоби, наложени въз основа на влезли в сила решения на комисията, се събират по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Чл. 104. (Отм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.).

Глава петнадесета (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) ОТГОВОРНОСТ ЗА НЕПОЗВОЛЕНО УВРЕЖДАНЕ

Раздел I (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Общи правила

Искове за обезщетение

Чл. 105. (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) (1) За причинени вреди вследствие на извършени нарушения по този закон виновното лице дължи обезщетение.

(2) Право на обезщетение в пълен размер имат всички физически и юридически лица, на които са причинени вреди, дори когато нарушението не е било насочено директно срещу тях.

(3) Исковете за обезщетение се предявяват по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(4) Влязлото в сила решение на Върховния административен съд, което потвърждава решение на комисията за установяване на извършено нарушение по закона, има обвързваща сила за гражданския съд относно факта на нарушението и нарушителя. Обвързваща сила за гражданския съд относно факта на нарушението и нарушителя има и решение на комисията, което не е обжалвано или жалбата срещу него е оттеглена.

Обезщетение в пълен размер

Чл. 106. (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) (1) Обезщетението в пълен размер поставя увреденото лице в положението, в което то би се намирало, ако нарушението на правото на конкуренцията не е било извършено.

(2) Обезщетението в пълен размер обхваща правото на обезщетение за претърпяната загуба и за пропуснатите ползи заедно с дължимата законна лихва.

(3) Обезщетението в пълен размер не може да бъде прекомерно спрямо претърпяната вреда.

Раздел II (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.)

Отговорност за непозволено увреждане вследствие нарушение по глави трета и четвърта и по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз

Прехвърляне на надценки

Чл. 107. (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) (1) Всеки, който е претърпял вреди, независимо дали е пряк, или непряк купувач, има право на обезщетение.

(2) Обезщетение може да се търси и когато нарушението на правото на конкуренцията е свързано с доставка за предприятието, което е извършило нарушението.

(3) Обезщетението за претърпените загуби на всяко ниво от веригата на доставки не може да надвишава надценката на това ниво.

(4) Увреденото лице има право на обезщетение за пропуснати ползи, включително при пълно или частично прехвърляне на надценката по веригата на доставки.

(5) Съдът определя размера на надценката, която е била прехвърлена на друго ниво на веригата на доставки.

Възражение за прехвърлена надценка

Чл. 108. (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Ответник по иск за обезщетение за вреди може да възрази, че ищецът е прехвърлил цялата или част от надценката по веригата на доставки. Ответникът следва да докаже фактите, на които основава своето възражение.

Непреки купувачи

Чл. 109. (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) (1) При преценка на основателността на иска за обезщетение за вреди и за определяне на размера на обезщетението съдът отчита дали и до каква степен на ищеца е прехвърлена надценка. Съществуването и размерът на това прехвърляне се доказват от ищеца.

(2) До доказване на противното се приема, че е налице прехвърляне на надценка, когато непрекият купувач е доказал, че:

1. ответникът е извършил нарушение на правото на конкуренцията;
2. нарушението на правото на конкуренцията е довело до надценка за прекия купувач, и
3. непрекият купувач е закупил стоките или услугите – предмет на нарушението, или е закупил стоки или услуги, получени или съдържащи такива стоки и услуги.

Искове за обезщетение за вреди от ищци от различни нива на веригата на доставки

Чл. 110. (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) (1) При преценката на отговорността на нарушителя при искове за вреди, предявени от ищци от различни нива на веригата за доставки, са относими следните обстоятелства:

1. наличието на искове за обезщетение за вреди, които са свързани със същото нарушение, но са предявени от ищци от други нива на веригата на доставки;
2. съдебните решения по исковете за обезщетение за вреди, посочени в т. 1;
3. публично достъпна информация относно прилагането на правото на конкуренцията от страна на компетентните органи.

(2) Алинея 1 не засяга правомощията на националните съдилища съгласно чл. 30 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ, L 351/1 от 20 декември 2012 г.).

Давност

Чл. 111. (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) (1) Давността започва да тече от деня на преустановяване на нарушението, при условие че ищецът знае или може да се предполага, че знае за:

1. поведението, което представлява нарушение на правото на конкуренцията;
2. причинените му вреди, и
3. нарушителя.

(2) Давността се прекъсва с образуване на производство по установяване на извършено нарушение от орган за защита на конкуренцията. По време на производството пред комисията давност не тече, като нова давност започва да тече след изтичането на една година от влизането в сила на решението, с което се установява извършено нарушение, или от приключването на производството пред органа.

(3) При иск за обезщетение на вреди срещу освободено от санкция лице давността започва да тече от момента, в който се установи, че обезщетение в пълен размер не може да бъде получено от останалите нарушители, които са солидарно отговорни за причинените вреди.

(4) При извънсъдебно уреждане на спор относно претенция за вреди давност не тече, докато трае уреждането на спора, и само по отношение на участващите в него страни.

Извънсъдебно уреждане на спор относно претенция за вреди

Чл. 112. (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) (1) Съдът, сезиран с иск за обезщетение за вреди, може да спре за срок до две години образуваното пред него производство, когато страните участват в извънсъдебно уреждане на спора, който е предмет на делото.

(2) При постигане на извънсъдебно уреждане на спора претенцията на съответното увредено лице относно вредите, причинени му от нарушението, се намалява с дела на споразумелия се с него съизвършител на нарушението. Останалата част от претенцията на увреденото лице може да се предяви само срещу неучаствали в уреждането на спора съизвършители.

(3) Когато неучаствали в уреждането на спора съизвършители не могат да заплатят обезщетение за вредите, съответстващи на останалата част от претенцията на увреденото лице, участвало в уреждането на спора, последното може да предяви останалата част от претенцията си срещу участвалия в уреждането на спора съизвършител. Прилагането на настоящата разпоредба може да бъде изрично изключено от страните при уреждане на спора.

Определяне размера на вредите

Чл. 113. (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) (1) По искане на съда комисията в рамките на своята компетентност му оказва съдействие във връзка с определяне размера на вредите, когато това е необходимо за защита интересите на увреденото лице.

(2) До доказване на противното се предполага, че картелът причинява вреди.

(3) Ако се установи, че ищецът е претърпял вреди, съдът присъжда обезщетение по реда на чл. 162 от Гражданския процесуален кодекс, дори когато, въз основа на наличните доказателства, е невъзможно с точност да се определи размерът на причинените вреди.

Действие на решенията на органите за защита на конкуренцията или на съдилищата на държавите – членки на Европейския съюз

Чл. 114. (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) (1) Влязло в сила решение на орган за защита на конкуренцията или

на съд на друга държава – членка на Европейския съюз, с което се установява нарушение на правото на конкуренция, може да бъде представено като доказателство в производство за обезщетение на вреди. До доказване на противното съдът следва да приеме за уставен факта на нарушението и нарушителя.

(2) По отношение на действието на решенията на Европейската комисия се прилага член 16 от Регламент (ЕО) № 1/2003.

Солидарна отговорност

Чл. 115. (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) (1) Когато нарушението на правото на конкуренцията е извършено от две или повече предприятия или сдружения на предприятия, те носят солидарна отговорност за вредите, причинени от нарушението.

(2) Без да се засяга правото на обезщетение в пълен размер, когато съизвършител е малко или средно предприятие по смисъла на Закона за малките и средните предприятия, то носи отговорност единствено пред своите преки и непреки купувачи или доставчици, когато:

1. пазарният му дял от съответния пазар е бил под 5 на сто през целия период на нарушението, и

2. прилагането на правилата за солидарна отговорност би застрашило по непоправим начин неговата икономическа жизнеспособност и би довело до това неговите активи да загубят цялата си стойност.

(3) Изключението по ал. 2 не се прилага, когато:

1. малкото или средното предприятие е имало водеща роля при извършването на нарушението или е принудило други предприятия да участват в него, или

2. се установи, че малко или средно предприятие вече е извършвало нарушение на правото на конкуренцията.

(4) Освободено от санкция лице носи солидарна отговорност, както следва:

1. пред преките и непреките си купувачи или доставчици, и

2. пред други увредени лица само когато не може да бъде получено обезщетение в пълен размер от другите предприятия, които са участвали в същото нарушение.

Регресен иск

Чл. 116. (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) (1) Съизвършител, който е изпълнил повече от своя дял, има право на регресен иск срещу всеки от останалите съизвършители за разликата съобразно тяхната относителна отговорност за вредите, причинени от нарушението на правото на конкуренцията. Сумата, дължима от съизвършител, който е освободено от санкция лице, не може да надхвърля размера на вредите, които той е причинил на своите преки или непреки купувачи или доставчици.

(2) В случаите на вреди, причинени на лица, различни от преките или непреките купувачи или доставчици на нарушителите, сумата, дължима на останалите съизвършители от освободено от санкция лице, се определя съобразно неговата относителна отговорност за тези вреди.

(3) Съизвършител на нарушение на правото на конкуренция, неучаствал в извънсъдебно уреждане на спор за вреди, причинени от нарушението, няма право на регресен иск срещу съизвършител, участвал в уреждането на спора.

(4) При определяне размера на сумата, която съдът може да присъди на съизвършител, участвал в извънсъдебно уреждане на спора, по негов регресен иск срещу друг съизвършител, се вземат предвид както относителната отговорност на нарушителите за причинените вреди от нарушението, така и размерът на всички обезщетения, изплатени при извънсъдебното уреждане на спора.

Представяне на доказателства

Чл. 117. (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) (1) При мотивирано искане на ищеца, основаващо се на разумно достъпни факти и доказателства, съдът може да разпорежи на ответника или на трето лице да представят доказателствата от значение за делото, които са под техен контрол. С право да поиска представяне на доказателства от значение за делото разполага и ответникът. Настоящата алинея не засяга правомощията на съда съгласно Регламент (ЕО) № 1206/2001 на Съвета от 28 май 2001 г. относно сътрудничеството между съдилищата на държавите членки при събиране на доказателства по граждански или търговски дела (ОВ, L 174/1 от 27 юни 2001 г.).

(2) Съдът разпорежда представяне на доказателства, които са посочени възможно най-точно и конкретно в доказателственото искане.

(3) Съдът преценява пропорционалността на доказателственото искане, отчитайки законните интереси на всички засегнати страни и трети лица, като взема предвид:

1. степента, в която претенцията на ищеца или защитата на ответника се подкрепят от фактите и доказателствата, които обосновават искането за представяне на доказателства;

2. обхвата и разходите по представянето на доказателства, особено за третите лица, като не допуска неконкретизирани искания за представяне на доказателства, които не са от значение за страните по делото;

3. дали доказателствата, чието представяне се иска, съдържат поверителна информация, особено такава, която се отнася до трети лица, и съществуващия режим за защита на тази поверителна информация.

(4) Съдът разпорежда представянето на доказателства, съдържащи поверителна информация, в случаите, в които счита, че те са от значение за иска за обезщетение за вреди. Съдът предприема ефективни мерки за защита на доказателствата, съдържащи производствена, търговска или друга защитена от закона тайна.

(5) Съдът прилага приложимото право на Европейския съюз и националното законодателство на Република България за опазване на професионалната тайна.

(6) Преди да разпорежи представянето на доказателства, съдът може да даде възможност на лицата, от които се изисква тяхното представяне, да бъдат изслушани.

(7) Недопустим е отказ за предоставяне на доказателства поради възможността същите да бъдат използвани срещу лицето, от което са поискани, при иски за обезщетение за вреди вследствие на нарушение на правото на конкуренцията.

Представяне на доказателства, събрани по преписка на орган за защита на конкуренцията

Чл. 118. (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) (1) Когато разпорежда представяне на доказателства, събрани по преписка на орган за защита на конкуренцията, съдът преценява пропорционалността на доказателственото искане в съответствие с чл. 117, ал. 3, като отчита и следните обстоятелства:

1. дали искането е формулирано конкретно с оглед на характера, предмета и съдържанието на документите, или е формулирано като искане от общ характер;

2. дали страната, поискала представянето им, го е направила във връзка с иск за обезщетение за вреди пред национален съд, и

3. необходимостта от гарантиране на ефективността на прилагането на правото на конкуренция от страна на публичните органи в съответствие с ал. 2 и 4 или по искане на орган за защита на конкуренцията в съответствие с ал. 9.

(2) Съдът разпорежда на органа за защита на конкуренцията представянето на доказателства, съдържащи се в негова преписка, когато дадена страна или трето лице не е в състояние да представи тези доказателства.

(3) Не се допуска събирането на доказателства, които представляват вътрешни документи на органа за защита на конкуренцията, включително кореспонденцията му с други органи за защита на конкуренцията.

(4) Съдът може да разпорежи представянето на следните доказателства само след като орган за защита на конкуренцията е приключил образуването пред него производство с постановяването на решение или на друго основание:

1. информация, която е била изготвена от физическо или юридическо лице специално за производство пред орган за защита на конкуренцията;

2. информация, която е била изготвена от орган за защита на конкуренцията и е била изпратена на страните в хода на воденото от него производство;

3. заявления за постигане на споразумение, които са оттеглени.

(5) Не се допуска събирането на следните доказателства:

1. искане за освобождаване от санкция или намаляване на санкции, и

2. искане за постигане на споразумение.

(6) По искане на ищеца съдът може да провери дали съдържанието на доказателствата, посочени в ал. 5, съответства на определенията по § 1, т. 34 и 36 от допълнителните разпоредби. Не се предоставя достъп на други страни или на трети лица до тези доказателства. При извършване на проверката съдът може да поиска съдействие единствено от компетентния орган за защита на конкуренцията. Подателите на исканията по ал. 5 имат право да бъдат изслушани пред съда.

(7) В случай че ал. 5 се прилага само за части от исканите доказателства, съдът ги оценява в останалата им част съгласно ал. 1 – 6.

(8) Орган за защита на конкуренцията може по своя преценка да представи писмени възражения относно пропорционалността на искането за представяне на доказателства пред съда.

Ограничения за използването на доказателства, получени единствено чрез достъп до преписката на орган за защита на конкуренцията

Чл. 119. (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) (1) Доказателствата, изброени в чл. 118, ал. 5, които са получени от физическо или юридическо лице единствено чрез упражняване на правото му на достъп до преписката на орган за защита на конкуренцията, са недопустими по искове за обезщетение за вреди.

(2) Доказателствата, изброени в чл. 118, ал. 4, които са получени от физическо или юридическо лице единствено чрез упражняване на правото му на достъп до преписката на орган за защита на конкуренцията, са недопустими по искове за обезщетение за вреди, преди органът за защита на конкуренцията да приключи воденото от него производство с постановяване на решение или на друго основание.

(3) Доказателства, които са получени от физическо или юридическо лице единствено чрез упражняване на правото му на достъп до преписката на орган за защита на конкуренцията и които не попадат в обхвата на ал. 1 или 2, могат да бъдат използвани само по иск за обезщетение за вреди, предявен от това лице или от физическо или юридическо лице, което е встъпило в неговите права, включително лице, придобило неговото право на иск.

Имуществени санкции и глоби

Чл. 120. (Нов – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) (1) Физическите лица, които са страни, трети лица или техните представители се наказват от съда с глоба в размер от 500 до 50 000 лв. в случай на:

1. неизпълнение на разпореждане на съда за представяне на доказателства;
2. унищожаване на доказателства от значение за делото;
3. неизпълнение на задълженията, наложени с разпореждане на съда, за защита на поверителна информация;
4. нарушаване на ограниченията за използване на доказателства, предвидени в чл. 118 и 119.

(2) Юридическите лица, които са страни, трети лица или техните представители се наказват от съда с имуществена санкция в размер от 5000 до 500 000 лв. в случай на:

1. неизпълнение на разпореждане на съда за представяне на доказателства;
2. унищожаване на доказателства от значение за делото;
3. неизпълнение на задълженията, наложени с разпореждане на съда, за защита на поверителна информация;
4. нарушаване на ограниченията за използване на доказателства, предвидени в чл. 118 и 119.

(3) Съдът може и да приеме за доказани фактите, относно които страната е създала пречки за събиране на доказателства, както и да присъди разноските по делото в тежест на неизправната страна.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Вътрешни документи" са: документите, създадени от комисията и/или администрацията в хода на производствата по този закон (проекти, становища, доклади на работни екипи, докладни записки и други); документите, представляващи кореспонденция на комисията с Европейската комисия, с органите по конкуренцията на държавите - членки на Европейския съюз; други документи на комисията и/или администрацията, свързани с оперативната ѝ дейност.

2. "Добросъвестна търговска практика" са правилата, определящи пазарното поведение, които произтичат от законите и обичайните търговски отношения и не нарушават добрите нрави.

3. "Електронно доказателство" е доказателството, събрано от предприятие или сдружение на предприятия при извършване на проверка в електронна форма чрез копиране на електронни документи и електронни изявления.

4. "Заинтересовано лице" е лице, предприятие или сдружение на предприятия, чиито интереси могат да бъдат засегнати от нарушение на закона.

5. (Изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Картел" е споразумение и/или съгласувана практика между две или повече предприятия с цел координиране на тяхното конкурентно поведение на съответния пазар или повлияване на съответните параметри на конкуренция чрез практики, като например определяне или координиране на покупните или продажните цени или други условия на търговия, включително по отношение на правата на интелектуална собственост, определяне на квоти за производството или продажбите, подялба на пазари и клиенти, включително манипулиране на публични търгове или конкурси, ограничения на вноса или износа или антиконкурентни действия срещу други конкуренти.

6. "Периодична имуществена санкция" е парична санкция, определена като конкретна сума, която се

налага за всеки ден на предприятие, за да бъде принудено то да преустанови нарушение на закона или да изпълни конкретно действие, постановено от комисията въз основа на правомощията ѝ по този закон.

7. "Предприятие" е всяко физическо, юридическо лице или неперсонифицирано образувание, което извършва стопанска дейност, независимо от правната и организационната си форма.

8. "Продължавано нарушение" е нарушението, при което две или повече деяния - действия или бездействия, се осъществяват през непродължителни периоди от време при една и съща фактическа обстановка, при която последващите се явяват продължение на предшестващите.

9. "Производствена или търговска тайна" са факти, информация, решения и данни, свързани със стопанска дейност, чието запазване в тайна е в интерес на правоимащите, за което те са взели необходимите мерки.

10. "Професионална тайна" е:

а) всяка информация, която комисията създава или придобива за целите на проучването по този закон или във връзка с него и чието разгласяване може да застраши стопанския интерес или престижа на страните по преписката или на трето лице; професионалната тайна не представлява служебна тайна по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация;

б) информацията, разменена между комисията, националните органи по конкуренцията на държавите - членки на Европейския съюз, и Европейската комисия във връзка с изпълнението на техните правомощия и сътрудничеството между тях.

Не е "професионална тайна" информацията, която е публично достъпна или подлежи на публично огласяване според този или друг закон.

11. "Реклама" е всяко съобщение във връзка с търговия, занаят или професия, което има за цел да насърчи реализацията на стоки или услуги, включително на недвижими имоти, права и задължения.

12. "Сдружение на предприятия" е сдружение на професионална основа и други форми на сдружение на независими предприятия, което не осъществява отделно самостоятелна стопанска дейност и съответно не разпределя печалба.

13. "Стопанска дейност" е дейността на предприятия, резултатите от която са предназначени за размяна на пазара.

14. "Съгласувана практика" са координирани действия или бездействия на две или повече предприятия.

15. "Съответен пазар" се състои от:

а) "продуктов пазар", в който са включени всички стоки или услуги, които могат да се приемат като взаимозаменяеми по отношение на техните характеристики, предназначение и цени;

б) "географски пазар", включващ определена територия, в която се предлагат съответните взаимозаменяеми стоки или услуги и в която конкурентните условия са еднакви и се различават от тези в съседни райони.

16. (Изм. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Тежко нарушение" е нарушение по чл. 15 и 21 от този закон и/или по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, което оказва или би могло да окаже значително и трайно във времето въздействие върху конкурентната среда на съществена част от националния пазар.

17. "Форенсик доказателство" е доказателство, събрано при проверка на място чрез специална техника (форенсик лаборатория) за възстановяване, удостоверяване на автентичност и анализ на цифрова

информация, представляващо точно копие (форенсик имидж) на конкретния носител на тази информация.

18. "Цифрово доказателство" е информация с доказателствена стойност, която е съхранявана или предавана в цифров формат.

19. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Нарушение на правото на конкуренцията" е нарушение на чл. 101 или 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз или на чл. 15 или 21 от този закон.

20. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Нарушител" е предприятието или сдружението на предприятия, което е извършило нарушение на правото на конкуренция.

21. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Национално право на конкуренцията" са разпоредбите на националното право, които принципно уреждат същите обществени отношения като тези по чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз и които се прилагат по едно и също дело, успоредно с правото на конкуренция на Съюза, съгласно член 3, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1/2003, като се изключват разпоредбите на националното право, в които се предвижда наказание глоба за физически лица, освен доколкото глобите са наказателна мярка, чрез която се осигурява прилагането на правилата в областта на конкуренцията, приложими към предприятията.

22. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Съизвършител" е участник в нарушение на правото на конкуренцията, извършено от повече от един нарушител.

23. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Иск за обезщетение за вреди" е иск, с който пред съд се предявява претенция за претърпени вреди от лице, което твърди, че е увредено, или което действа от името на едно или няколко лица, които твърдят, че са увредени, или от физическо или юридическо лице, което е правоприемник на лице, което твърди, че е увредено, включително лицето, придобило правото на иск.

24. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Претенция за претърпени вреди" е претенция за обезщетение за вреди, причинени вследствие на нарушение на правото на конкуренцията.

25. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Увредено лице" е физическо или юридическо лице, което е претърпяло вреди, причинени в резултат на нарушение на правото на конкуренция.

26. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Национален орган за защита на конкуренцията" е орган, определен от държава членка съгласно член 35 от Регламент (ЕО) № 1/2003 като отговорен за прилагането на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

27. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Орган за защита на конкуренцията" е Европейската комисия или орган, определен от държава членка съгласно член 35 от Регламент (ЕО) № 1/2003 като отговорен за прилагането на чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз на нейна територия, или и двете, в зависимост от контекста.

28. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Национален съд" е съд или юрисдикция на държава членка по смисъла на член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

29. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Съд, упражняващ съдебен контрол" е национален съд, който при общия ред за обжалване разполага с правомощието да упражнява съдебен контрол върху актовете на национален орган за защита на конкуренцията или върху съдебни актове, постановени по актове на национален орган за защита на конкуренцията, независимо дали този съд има правомощието да установява нарушения на правото на конкуренцията.

30. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Решение за установяване на нарушение" е решение на орган за защита на конкуренцията или на съд, упражняващ съдебен контрол, с което се установява нарушение на правото на конкуренция.

31. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Окончателно решение за установяване на нарушение" е решение за установяване на нарушение, което не подлежи на обжалване или вече не може да бъде обжалвано по общия

ред.

32. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Доказателства" са всички видове доказателства независимо от източника им, допустими пред сезирания национален съд, и по-специално документи и всички други вещи, съдържащи информация, независимо от носителя, на който тя се съхранява.

33. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Програма за освобождаване от санкция или намаляване на санкции" е програма, свързана с прилагането на член 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз или на чл. 15, въз основа на която участник в таен картел, независимо от другите предприятия, участващи в картела, сътрудничи при разследването, провеждано от орган за защита на конкуренцията, като доброволно предоставя данните, с които разполага, относно картела и ролята на участника в него, в замяна на което, чрез решение или чрез прекратяване на производството, участникът се освобождава от санкция за участието му в картела или размерът на неговата санкция се намалява.

34. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Искане за освобождаване от санкция или за намаляване на санкции" е устно или писмено доброволно изявление, направено пред орган за защита на конкуренцията от предприятие или физическо лице, или от тяхно име, в което се описват известните им данни относно даден картел и ролята на предприятието или на физическото лице в него, като изявлението е изготвено с цел участие в програма за освобождаване от санкция или за намаляване на санкции, като не включва вече съществуваща информация.

35. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Вече съществуваща информация" са данни, които съществуват независимо от производство пред орган за защита на конкуренцията, без оглед на това, дали такава информация се съдържа в преписката на органа за защита на конкуренцията.

36. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Искане за постигане на споразумение" е доброволно изявление, направено от предприятие или от негово име пред орган за защита на конкуренцията, което съдържа потвърждение от предприятието или отказ от оспорване на неговото участие в нарушение на правото на конкуренция, както и неговата отговорност за това нарушение на правото на конкуренция, като изявлението е изготвено с цел прилагане на опростена или ускорена процедура.

37. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Освободено от санкция лице" е предприятие или физическо лице, което е било освободено от санкция от орган за защита на конкуренцията в рамките на програма за освобождаване от санкция или за намаляване на санкции.

38. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Надценка" е разликата между действително платената цена и цената, която би била определена при липса на нарушение на правото на конкуренция.

39. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Извънсъдебно уреждане на спор" е всеки способ, който дава възможност на страните за разрешаване на спор относно претенция за претърпени вреди по извънсъдебен ред.

40. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Доброволна спогодба" е споразумение, постигнато чрез решаване на спор по взаимно съгласие.

41. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Пряк купувач" е физическо или юридическо лице, което е придобило пряко от нарушителя продукти или услуги, които са предмет на нарушение на правото на конкуренцията.

42. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Непряк купувач" е физическо или юридическо лице, което е придобило непряко от нарушителя, а от пряк купувач или от последващ купувач продукти или услуги, които са предмет на нарушение на правото на конкуренцията, или продукти или услуги, съдържащи или получени от такива продукти или услуги.

43. (Нова – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) "Верига на доставки" е налице, когато стоки или услуги се прехвърлят последователно на различни нива на търговията, в първоначален или в преработен вид, до реализирането на краен продукт на пазара.

§ 2. (Доп. – ДВ, бр. 2 от 2018 г.) Този закон въвежда разпоредбите на Директива 2006/114/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно заблуждаващата и сравнителната реклама и на Директива 2014/104/ЕС на Европейския парламент и Съвета от 26 ноември 2014 г. относно някои правила за уреждане на искове за обезщетение за вреди по националното право за нарушения на разпоредбите на правото на държавите членки и на Европейския съюз в областта на конкуренцията (ОВ, L 349/1 от 5 декември 2014 г.).

§ 3. Когато длъжност в администрацията на комисията се заема от служител с висше юридическо образование, служебният му стаж се признава за юридически стаж по смисъла на Закона за съдебната власт и Закона за адвокатурата.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. Законът за защита на конкуренцията (обн., ДВ, бр. 52 от 1998 г.; Решение № 22 на Конституционния съд от 1998 г. - бр. 112 от 1998 г.; изм., бр. 81 от 1999 г., бр. 28 от 2002 г., бр. 9 и 107 от 2003 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 37, 59 и 86 от 2006 г. и бр. 64 от 2007 г.) се отменя.

§ 5. (1) С цел спазване на принципа на приемственост в работата на комисията при провеждане на първия избор на членове на Комисията за защита на конкуренцията по чл. 4, ал. 1 трима от четиримата членове на комисията се избират за срок три години.

(2) Членовете на Комисията за защита на конкуренцията, в т. ч. председателят и заместник-председателите, към датата на влизане в сила на закона продължават да изпълняват функциите си до встъпване в длъжност на новоизбраните членове на комисията.

§ 6. (1) Заварените при влизането в сила на закона незавършени производства по преписки пред Комисията за защита на конкуренцията се приключват по досегашния ред.

(2) Молби, постъпили по отменения Закон за защита на конкуренцията, по които не е образувано производство в комисията, се разглеждат по реда на този закон.

§ 7. (1) Заварените при влизането в сила на закона незавършени производства пред Комисията за защита на потребителите се приключват по реда, предвиден в Закона за защита на потребителите.

(2) Сигнали, жалби и молби, постъпили в Комисията за защита на потребителите във връзка с нарушения по глава трета "Заблуждаваща и сравнителна реклама" на Закона за защита на потребителите, по които не е образувано производство, се разглеждат по реда на този закон.

§ 8. Заварените висящи дела се приключват по реда, действащ при тяхното образуване.

§ 9. В Закона за обществените поръчки (обн., ДВ, бр. 28 от 2004 г.; изм., бр. 53 от 2004 г., бр. 31, 34 и 105 от 2005 г., бр. 18, 33, 37 и 79 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 94 и 98 от 2008 г.) в чл. 122в се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думата "петима" се заменя с "четирима".

2. Алинеи 2 и 3 се изменят така:

"(2) Комисията за защита на конкуренцията постановява решения и определения с явно гласуване и с мнозинство от 4 гласа. В случай че на заседанието присъстват по-малко от 7 членове, решението се постановява само ако за него са гласували най-малко 4 от членовете на комисията.

(3) Член на комисията не може да участва в производството по проучване по този закон, когато е заинтересован от изхода му или когато са налице основателни съмнения в неговата непристрастност. Членът на комисията се отвежда по свой почин или по искане на страните."

3. Алинея 5 се отменя.

§ 10. В Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 36 от 2006 г.; изм., бр. 53, 65 и 105 от 2006 г., бр. 41, 59 и 109 от 2007 г. и бр. 50 и 67 от 2008 г.) в чл. 90 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думата "петима" се заменя с "четирима".

2. Алинеи 2 и 3 се изменят така:

"(2) Комисията за защита на конкуренцията постановява решения и определения с явно гласуване и с мнозинство от 4 гласа. В случай че на заседанието присъстват по-малко от 7 членове, решението се постановява само ако за него са гласували най-малко 4 от членовете на комисията.

(3) Член на комисията не може да участва в производството по проучване по този закон, когато е заинтересован от изхода му или когато са налице основателни съмнения в неговата безпристрастност. Членът на комисията се отвежда по свой почин или по искане на страните."

3. Алинея 5 се отменя.

§ 11. В Закона за защита на потребителите (обн., ДВ., бр. 99 от 2005 г.; изм., бр. 30, 51, 53, 59, 105 и 108 от 2006 г., бр. 31, 41, 59 и 64 от 2007 г. и бр. 36 от 2008 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 2, т. 3 думите "заблуждаваща и неразрешена сравнителна реклама" се заличават.

2. Глава трета "Заблуждаваща и сравнителна реклама" с чл. 32 - 42 се отменя.

3. В чл. 68г, ал. 4 думите "чл. 68е" се заменят с "чл. 68д".

4. В чл. 68д, ал. 2, т. 6 думите "единния граждански номер" се заменят с "номера на документ за самоличност".

5. В чл. 68е, ал. 4, т. 2 думите "единния граждански номер" се заменят с "номера на документ за самоличност".

6. В глава четвърта, раздел IV "Нелоялни търговски практики" се създава чл. 68л:

"Чл. 68л. (1) Когато Комисията за защита на потребителите установи, че търговската практика е нелоялна, председателят на комисията издава заповед, с която забранява прилагането на търговската практика.

(2) Председателят на Комисията за защита на потребителите може в определен от него кратък срок да задължи търговеца да докаже, че прилаганата търговска практика не е нелоялна.

(3) В случаите по чл. 68г, ал. 4 и когато нелоялната практика произтича от дейности, свързани с реклама, независимо от имуществената санкция, председателят на Комисията за защита на потребителите може да разпорежи рекламодателят и/или рекламната агенция да огласи за своя сметка и по подходящ начин акта, с който е установено нарушението, както и съответната коригирана реклама.

(4) Председателят на Комисията за защита на потребителите предприема мерките по ал. 1 - 3 служебно или по повод направено искане от страна на потребител."

7. В чл. 152, ал. 2, т. 2 думите "единния граждански номер" се заменят с "номера на документ за самоличност".

8. В чл. 165, ал. 3, т. 2 думите "заблуждаващата и неразрешената сравнителна реклама, както и върху" се заличават.

9. В чл. 186:

а) в ал. 2:

аа) в т. 1 думите "глава трета, раздел II "Заблуждаваща реклама" се заличават;

бб) в т. 9 букви "а" и "е" се отменят;

б) в ал. 3 думите "с изключение на искове по глава трета, раздел II "Заблуждаваща реклама" се заличават.

10. Членове 202 и 203 се отменят.

11. В чл. 210а след думите "За нарушение на" се добавя "чл. 68в", а думите "ал. 1 и 2" се заличават.

12. Създава се чл. 210в:

"Чл. 210в. Който не изпълни заповед по чл. 68л, ал. 1 или разпореждане по чл. 68л, ал. 3 се наказва с глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв."

13. В § 13а от допълнителните разпоредби т. 2 се отменя.

§ 12. В срок три месеца след влизането в сила на закона комисията приема устройствения правилник по чл. 6, ал. 1, а в срок 6 месеца - актовете, предвидени в закона.

§ 13. Изпълнението на закона се възлага на Комисията за защита на конкуренцията.

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 14 ноември 2008 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение на Закона за защита на конкуренцията

(ДВ, бр. 54 от 2010 г.)

§ 5. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на този закон Народното събрание избира членовете на Комисията за защита на конкуренцията.

(2) До встъпването в длъжност на новите членове на Комисията за защита на конкуренцията досегашните членове продължават да осъществяват правомощията си.

§ 6. В двумесечен срок от влизането в сила на този закон Комисията за защита на конкуренцията приема изменения и допълнения на Устройствовия правилник на Комисията за защита на конкуренцията.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение на Закона за защита на конкуренцията

(ДВ, бр. 73 от 2011 г., в сила от 20.09.2011 г.)

§ 3. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на този закон Народното събрание избира двамата нови членове на Комисията за защита на конкуренцията.

(2) Новите членове на Комисията за защита на конкуренцията по ал. 1 се избират от Народното събрание за срок до приключване на мандата на действащите членове.

§ 4. В двумесечен срок от влизането в сила на този закон Комисията за защита на конкуренцията приема изменения и допълнения на Устройствения правилник на Комисията за защита на конкуренцията.

§ 7. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 2, 5 и 6, които влизат в сила в едномесечен срок от обнародването на закона в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния служител

(ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.)

§ 84. (В сила от 18.05.2012 г. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) В срок до един месец от обнародването на този закон в "Държавен вестник":

1. Министерският съвет привежда Класификатора на длъжностите в администрацията в съответствие с този закон;
2. компетентните органи привеждат устройствените актове на съответната администрация в съответствие с този закон.

§ 85. (1) Правоотношенията с лицата от администрациите по Закона за радиото и телевизията, Закона за независимия финансов одит, Закона за електронните съобщения, Закона за Комисията за финансов надзор, Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност, Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, Кодекса за социално осигуряване, Закона за здравното осигуряване, Закона за подпомагане на земеделските производители и Закона за пътищата се уреждат при условията и по реда на § 36 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния служител (ДВ, бр. 24 от 2006 г.).

(2) С акта за назначаването на държавния служител се:

1. присъжда определения в Класификатора на длъжностите в администрацията минимален ранг за заеманата длъжност, освен ако служителят притежава по-висок ранг;
2. определя индивидуална основна месечна заплата.

(3) Допълнително необходимите средства за осигурителни вноски на лицата по ал. 2 се осигуряват в рамките на разходите за заплати, възнаграждения и осигурителни вноски по бюджетите на съответните разпоредители с бюджетни кредити.

(4) Министерският съвет да извърши необходимите промени по извънбюджетната сметка на Държавен фонд "Земеделие", произтичащи от този закон.

(5) Органите на управление на Националния осигурителен институт и на Националната здравноосигурителна каса да извършат необходимите промени по съответните бюджети, произтичащи от този закон.

(6) Неизползваните отпуски по трудовите правоотношения се запазват и не се компенсират с парични обезщетения.

§ 86. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на този закон индивидуалната основна месечна заплата на служителя се определя така, че същата, намалена с дължимия данък и задължителните осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, ако са били дължими, да не е по-ниска от получаваната до този момент брутна месечна заплата, намалена с дължимите задължителни осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, ако са били дължими, и дължимия данък.

(2) В брутната заплата по ал. 1 се включват:

1. основната месечна заплата или основното месечно възнаграждение;
2. допълнителни възнаграждения, които се изплащат постоянно заедно с полагащата се основна месечна заплата или основно месечно възнаграждение и са в зависимост единствено от отработеното време.

§ 87. Законът влиза в сила от 1 юли 2012 г. с изключение на § 84, който влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията

(ДВ, бр. 56 от 2015 г.)

§ 9. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон Комисията за защита на конкуренцията привежда в съответствие с него Устройствения правилник на Комисията за защита на конкуренцията и другите актове, предвидени в закона.

.....

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията

(ДВ, бр. 2 от 2018 г.)

.....

Допълнителна разпоредба

§ 4. Навсякъде в закона думите "чл. 81 и 82 от Договора за създаване на Европейската общност" се заменят с "чл. 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз", думите "чл. 81 от Договора за създаване на Европейската общност" се заменят с "чл. 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз", думите "чл. 81, ал. 1 от Договора за създаване на Европейската общност" се заменят с "чл. 101, ал. 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз", а думите "чл. 81, ал. 3 от Договора за създаване на Европейската общност" се заменят с "чл. 101, ал. 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз".

Преходна разпоредба

§ 5. Заварените до 26 декември 2014 г. производства по икове за обезщетение за вреди пред националните съдилища се довършват по реда, по който са били образувани.